K O M Ü N İ Z M

ENTERNASYONALİST KOMÜNİST BİRLİK

SERMAYEYİ ve ÜCRETLİ EMEĞİ

YOK ETMEK İÇİN

PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜ !

№ 1 Mayıs 2009 **Fiyatı: 4 TL / 2 €**

Enternasyonalist Komünist Birlik, **merkezî yayın organı**

ENTERNASYONALİST KOMÜNİSTLER BİRLİĞİ

(Türkçe merkezî yayın organı)

Okuyucuya…

Yoldaş, böylesi bir dergi, sempatizanlarının ve okuyucularının etkin katılımı olmaksızın komünist faaliyeti örgütleme, yönlendirme görevini hakkıyla yerine getiremez. Bu derginin ister içeriğini ve biçimini – çeşitli haberler, durum analizleri, işçi grupları yayınları vs. göndererek – iyileştirmek için, isterse – mümkün en fazla sayıda okuyucuya ulaşmasını sağlayarak, yeni aboneler kazanarak, değişik dağıtım araçları ve alanları önererek vs. – dağıtımını kolaylaştırıp yaygınlaştırmak için olsun yapılacak tüm katkılar, devrimci mücadelenin gerçek bir uluslararası aracını kurmaya yapılmış katkılar olacaktır.

Yoldaş, buradaki yazılı malzemeyi kullan. Bunlar hiç kimsenin malı değildir; bizzat kendi ücretliliğinin koşullarını, böylece tüm sömürüyü ve bütün sınıfları da ortadan kaldırmak için mücadele eden, yaşayan bir sınıfın birikmiş tecrübeleridir, ortak varlığıdır. Bu yazıları çoğalt, dağıt ve onları başkalarıyla tartış…

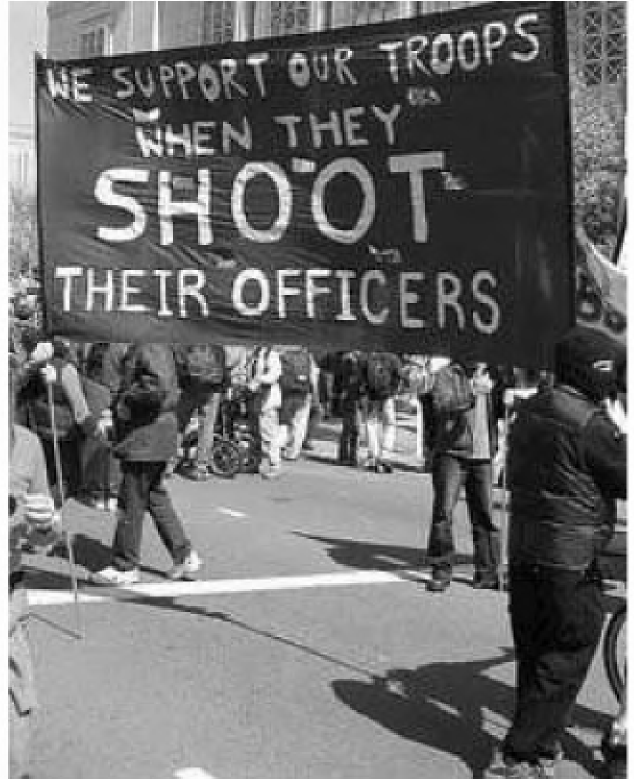
Şu kapitalist yaratığa karşı, devletine karşı ve onun sürekli ayakta kalmasına çalışan sözde işçi yanlısı parti ve sendikalara karşı sınıfımızın dünya çapında ve bağımsız çıkarlarını ortaya koymak için mücadele eden tüm proleterlere koşulsuz desteğimizi belirtir ve onları en içten komünist selâmlarımızla esenleriz. Meta dünyasını yok etmek ve gerçekten insanî bir topluluğu oluşturmak için sınıfımızın ihtiyaç duyduğu dünya komünist partisini birlikte biçimlendirelim.

Bizimle ilişkiye geçmek için – gönderilerinin üzerinde birliğin (grubun) adını belirtmeksizin – aşağıdaki adrese yazabilirsin:

B.P. 33
Saint-Gilles (BRU) 3
1060 Bruxelles BELÇİKA

http://gci-icg.org
e-mail: info@gci-icg.org

İÇİNDEKİLER

Askeri birliklerimizi, tüfeklerini subaylarına çevirdikleri zaman destekleriz!

Biz kimiz? Birliğimizin temel çizgileri...

Komünist bir örgüt, - bir avuç militanın onu oluşturmak için ortaya koyduğu öznel çabalarının bir ürünü olmasından da önce - proletaryayı karşı konulmaz bir biçimde sınıf olarak oluşmaya, burjuva toplumun bütün partilerinden farklı bir parti, bir güç olarak örgütlenmeye iten tarihsel zorunlulukların sonucudur. Zaman ve mekânda komünist bir gruplaşmanın yaratılmasında somutlaşmış olan azınlık proleterlerin örgütleyici çabaları, **bir hareket olarak komünizm ve onun tarihi partisi** tarafından, yani bir program biçiminde yoğunlaşmış önceki mücadele tecrübelerinin oluşturduğu ortak bir bellek tarafından belirlenmiştir asıl olarak. Birliğimizin doğuşu da söz konusu tarihi zorunlulukların sonucudur, bu bağlamda ele alınmalıdır.

Enternasyonalist Komünist Birlik 1978'den beri mevcuttur.

Fransızca, almanca, ingilizce, arapça, ispanyolca, macarca, kürtçe ve portekizce ve daha pek çok başka dilde merkezi dergiler yayımlamaktayız. Aynı şekilde yunanca, farsça, rusça, sırpça ve türkçe bazı metinler de yayınlarımız arasında yer almakta.

Küçük birliğimiz hiçbir ulusal niteliğe (gerçekliğe) sahip değildir; ne de herhangi bir ülkeye bağlıdır; hiçbir ulusun tarihini kendisine temel almaz.

Başlangıçta, çok farklı mücadele tecrübeleri ve bu mücadelelerin yenilgileri üzerine olan düşüncelerden hareketle ortak siyasî yönlerimizi ortaya koymayı isteyen çeşitli kıtalardan ve farklı diller konuşan bir avuç militanın merkezileşmesi gerçekleştirildi. Daha sonra geçmiş tecrübeleri yeniden sahiplenerek, hep birlikte demokrasiyi, yasalcılığı, parlâmentarizmi, sendikalizmi eleştirerek... kapitalizmin bütün dışavurumlarıyla (ifadeleriyle) sürekli daha fazla kopuşu ifade eden programatik bir tezler bütünü ortaya koyma düzeyine geldik.

Kapitalizmden kopuşlarımızın siyasî içeriğinin ortak olması nedeniyle, tartışma ve polemiklerimizi ortak örgütleyici bir yapıda sürdürmeyi seçtik ve kendimizi "*Enternasyonalist Komünist Birlik*" olarak tanımladık.

"Birlik": Böylesi bir birliği oluştururken, devrimci proleterlerin bir güç olarak örgütlenme, parti olarak merkezileşme tarihi iradesini bir kez daha ortaya koymuş olduk yalnızca. Eğer bugün kendimizi "parti" olarak ilân etmiyorsak, bu, dünya proletaryasının bir sınıf olarak gerçek oluşumunun falan ya da filân kendinden menkul bir "parti"den bağımsız olduğunu bildiğimiz içindir; söz konusu gerçek oluşumun burjuvaziye, devlete, sermayeye toplumsal olarak meydan okumada niteliksel bir sıçrama olduğunu bildiğimiz içindir. Bir başka ifadeyle, bugün kendimizi komünist hareketin bir bölüngüsü olarak kabul ediyoruz; proletaryanın merkezileşmesinin uluslararası çekirdeği olarak var olmaya çalışıyoruz ve dünyada var olan mücadele topluluğunu merkezileştirmek isteyen öncü azınlıkların çabalarına bu sıfatla katılıyoruz.

"Komünist": Burjuvazinin bütün bölüngüleri (ister Paris Komünü'nün azılı düşmanları olan versaylılar olsun, ister faşistler, cumhuriyetçiler, stalinciler, liberaller, her türden muhafazakârlar, isterse kemalistler olsun) tekrar tekrar ortaya çıkarak kapitalist dünyayı rahatsız eden bir heyulâya (komünizme), tarihin hangi döneminde olursa olsun, çullanıp saldırmışlardır. Ama devrimciler, tarihsel gerçeklerin tersine formüle edilmiş sürekli tahrifatların ve hakaret furyalarının kendilerini etkilemesine asla izin vermediler... ne küçük birliğimiz, ne de öncellerimiz. Yani kendisi için tutkuyla mücadele ettiğimiz komünizm hâlâ ufkumuzdur, hedefimizdir. Ve komünistler olarak kapitalist felâket karşısında, paranın ve kârın diktatörlüğü karşısında, yaşam koşullarımızın sürekli kötüleşmesi karşısında... bu yıkım ve felâket dünyasının, özel mülkiyetin, devletin, insanın insan tarafından sömürülmesinin ortadan kaldırılmasını

istiyoruz. İnsanî faaliyetin gelişebilmesinin biricik alanını oluşturan şeylerin ve zamanın serbestçe kullanıldığı sınıfsız bir toplumun, paranın ve ücretli çalışmanın olmadığı bir topluluğun gerekliliğinde – geçmişteki ve bugünkü yoldaşlarımızla birlikte – ısrar ediyoruz.

"Enternasyonalist": "Komünist" sıfatını yinelediğimizin bilincinde olarak kendimizi gene de "enternasyonalist" diye niteliyorsak eğer, bu, bir akım bir hareket olan komünizmin doğuşundan bu yana ülkeyi, ulusu, ulusal mücadeleyi dışladığı olgusu üzerinde ısrar etmek içindir her şeyden önce. Birliğimiz için bu, doğrudan uluslararası düzeyde örgütlenmeye çalışmış olmamız olgusuyla kendini gösterir. Sonrasında "enternasyonal" boyutlara açılmak amacıyla başlangıçta "ulusal bir parti"de örgütlenmedik. Her zaman hareketin genel çıkarlarını ele alan, proletaryanın kapitalist dünya tarafından sömürülme koşullarının benzerliğini saptayan ve bütün bu koşullardaki ortak yanlarını (sermayenin, proletaryanın ve böylece komünizmin gerçekleşme koşullarının dünya ölçüsünde gerçekliğini) öne çıkaran, farklı dillerde, merkezi bir yayın organı oluşturduk öncelikle. Bir başka açıdan "enternasyonalist" sıfatı, "sosyalist" denilen kızıla boyanmış kapitalizmle komünizmi bugün hâlâ birbirine karıştıran hâkim ideolojiye kapıları sonuna kadar açan sözde devrimci şu veya bu ulusa az ya da çok utanç verici destekleriyle komünist kılığına bürünmüş karşı-devrimci çeşitlemelerin (stalinciler, troçkistler, maocular, bordigacılar...) maskesini düşürmemize yaramaktadır aynı şekilde.

Böylece Enternasyonalist Komünist Birlik olarak, 20 yılı aşkın bir süredir, uluslararası tartışmalarımızı sürdürmeyi seçmiş bulunuyoruz. Tarihimizi (komünist programı) yeniden sahiplenmek için olan çalışmalarımızı, doğal olarak sınıfımızın bugüne kadar gerçekleştirdiği kapitalizmden kopuşun en yüksek dönemi üzerine odakladık: 1917-1923 uluslararası devrimci kabarış dönemi. Nedeni oldukları kolektif çalışma ve tartışmaların tanığı dergilerimizdeki pek çok metinde, önsel düşünceler olmaksızın, söz konusu dönemde Rusya, Almanya, Macaristan, Amerika vs, gibi ülkelerdeki devrim ve karşı-devrimden dersler çıkarılmaya çalışılır.

"17-23" dönemi üzerine olan söz konusu uluslararası tartışmaların merkezileştirilmesinin de ötesinde, dergilerimiz hâkim düşüncelere karşı mücadele eder ve bütün sorunlarda belirli bir tavır alır: bilimin, ücretli çalışmanın, iktisadın, felsefenin eleştirisi, devlete karşı metinlerin, sınıfımızın tarihî metinlerinin yeniden yayımlanması, güncel olaylara ilişkin alınmış tavırlar, tarihsel tartışmalar vs...

Tarihten çıkardığımız derslerin özünü, hele hele çeşitli konulardaki tavırlarımızın içeriğini burada betimlemek, besbelli ki imkânsızdır. Ama dergilerimiz, metinlerimiz, bildirilerimiz vs. aşağıda sıralayacağımız şu ana başlıklar altında bu betimlemeyi yeterince yaparlar:

- Komünizm (sınıfsız toplum), açıktır ki tarihin sonu anlamına gelmez; tersine insan türünün bilinçli tarihinin başlangıcı demektir.
- Kapitalizm, evrensel özü ve sınıfsal karşıtlıkları basitleştirmesiyle, kendi yok oluşunun böylece komünizmin gerçekleşmesinin koşullarını ve bunları ona zorla dayatacak olan toplumsal gücü (proletaryayı) yaratır aynı zamanda.
- Sınıfımızın devrimci diktatörlüğü, bütün devleti yok edecek ve iktisadi değer diktatörlüğünün yeniden kurulmasını hedefleyen bütün çabaları engelleyecektir.
- Demokrasi, kapitalist hâkimiyetin herhangi bir biçimine indirgenemez; gerçekte burjuva diktatörlüğünün özünü oluşturur.
- Komünist hareket bütün "sağ" veya "sol" burjuva partilere, parlâmentarizme, sendikalizme ve toplumsal barışı koruyan bütün güçlere karşı koyar, muhaliftir.
- Komünist olumlama, güncel toplumun tamamının olumsuzlanmasıdır; özel mülkiyetin, paranın olduğu kadar aynı şekilde ücretli çalışmanın, okulun, ailenin, bilimin de olumsuzlanmasıdır.

Katkılarımızın bütünsel bir görünümünü vermek amacıyla ispanyolca ve fransızca yayınlanan dergilerimizde yer alan metinlerin genel bir fihristini de yayımlamış bulunuyoruz. Bu broşür, belirttiğimiz adreslerden (posta kutusu veya e-mail) istenip temin edilebilir.

Düzenli çıkan merkezi yayınlarımız dışında, 1989'da "**Programatik Yönelim Tezleri**"mizi de yayımladık (ispanyolca, fransızca ve arapça); ingilizce basımı 1999'da çıktı. (*) Bu tezler, 1978'deki başlangıcımızdan bu yana sürdürdüğümüz uluslararası tartışmalarla komünist eleştiriyi sentezleme çabasıdır. Bizim için söz konusu olan bilmem hangi kutsal metnin bilmem kaçıncı baskısını hazırlamak değildi; ama başlatmış bulunduğumuz sürekli programatik yenileme kolektif çalışmasının bir anını, bir "fotoğraf"ını sunmaktı, önermekti. Kur'an gibi her türden "kitab-ı mukaddes" düşmanı olarak böylesi bir belgeyi sunarken tek endişemiz, kapitalist toplumdan komünist kopuş eyleminin, her seferinde daha açıkça sınırlarını bulabilmektir. Tezlerimiz, kurulu düzenin yıkılışının gerçek hareketini ifade etmeye çalışır; yani açıktır ki, onlar bitmiş ve tamamlanmış değildir ve devrimin devletsiz, sınıfsız, parasız bir yaşamın hazlarını uygulamaya koyacağı (yani onları gün ışığına çıkaracağı) güne kadar, bu tezler, hep tamamlanmamış olarak kalacaktır.

Sekterlik, alışılagelmiş toplumsal barış dönemlerinin ayırt edici bir özelliğidir... öyle ki, her şeyin bölünmesi ve herkesin birbiriyle savaşması üzerine eksenlenmiş bir toplumun çılgın rekabetçi mantığından, bizzat militan gruplaşmalar bile zorlukla kaçınıyor. Güncel zorlukların bilincinde olarak ve sekterliğe karşı mücadele etmek için uluslararası mücadele topluluğu çerçevesinde sürekli olarak ortak yanlarımızı ortaya koymaya çalışıyoruz (iç tartışmalarımızda olduğu gibi).

İnsanın insan tarafından sömürülmesi üzerine temellenmiş bir dünyayı reddedenlere, metinlerimizi sahiplenenlere, onları çoğaltıp dağıtanlara ve dergilerimizi kendi dergileri gibi benimseyenlere yine aynı şekilde sesleniyoruz... kolektif çalışmaların ürünü metinlerimiz, özel olarak hiç kimsenin malı değildir; bu yazılar, kendi sömürülme koşullarını böylece bütün sınıfları ve bütün sömürüyü ortadan kaldırmak için mücadele eden, yaşayan bir sınıfın malıdır.

Tıpkı bizden önceki devrimciler gibi... devrimci propagandanın, kolektif örgütlenmenin, programsal derinleşmenin ve ajitasyonun vazgeçilmez aracı olan basınımızı koruyup sürdürüyoruz.

Tek dileğimiz, devrimin ve karşı-devrimin alanlarını iyice belirlemek, aynı şekilde, tarihsel bir güç olarak oluşmak ve devrimci bir yönetimle cihazlanmanın mücadelesini sürdüren sınıfımızı her zaman daha içten desteklemek amacıyla, metinlerimizin – tartışarak, eleştirerek, farklı yaklaşımlarla kıyaslayarak - militanca okunmasıdır.

(*) *Programatik Yönelim Tezleri*'nin türkçesini de İnternet sitemizde bulabilirsiniz.

1 MAYIS KUTLAMALARINA KARŞI…

1 Mayıs'ın burjuvaca kutlamalarına karşı güney amerikalı yoldaşlarca hazırlanmış ve dağıtılmış bir bildiriyi burada yeniden yayımlıyoruz. Bu yoldaşlar, devlete karşı, demokrasiye karşı, ulusal kurtuluşa karşı, ücretli köleliğe karşı, sermayeye karşı, 1 Mayıs'ı burjuvaca anma törenlerine karşı vs. olan devrimci proletaryanın değişmez tavrını her türlü yorumu gereksiz kılan bir berraklıkla ortaya koyuyorlar bu bildiride. Böylece bu yoldaşların, "*Amerika, yaşasın devlete ve sermayeye karşı mücadele edenler*!" başlıklı yazıda da görmüş olduğumuz gibi, bütün ideolojilerin sınıfımızı çeşitli ulamlardan oluşan karman çorman bir yığında eritmek ve bölmek için kullanıldığı bir dönemde devrimin gerçek öznesini, proletaryayı savunduklarını göstermek istedik sadece. Burada bu yoldaşlarla birlikte ve yaygın hâkim düşüncelere karşı, 1 Mayıs'ın bugüne kadar sömürüye karşı mücadelenin bir anı ve bayrağı olmuş olduğunu, bundan sonra da böyle olacağını belirtiyor ve "proletaryanın devrimci bir sınıf olarak oluşumundan yana olmak" yönergesini yine onlarla birlikte atıp öne çıkartıyoruz.

1 MAYIS

Komünizm hayali, Manuel Gonzales Prada'nın 1 Mayıs 1908'de "dünyanın dört bir yanında yaşayan proleterler 1 Mayıs'ı alay edercesine emeğin bayramını kutlama törenlerinde değil de, ezilenlerin ve sömürülenlerin birbirlerini hesaba alarak, özlemlerini birleştirerek" devleti ve sermayeyi "kesin olarak yok etmek üzere birleşmelerinin sembolik bir günü olarak gördükleri zaman" şeklinde betimlediği sözlerindeki kurulacak yeni bir dünyada bulur bütün tarihsel gücünü ve canlılığını.

1 Mayıs, proletaryanın uluslararası anma günüdür… 1887'de Chicago'da dört anarşist militanın yanki devleti tarafından yasal olarak katledilmelerinin anıldığı bir gün. Bugün 1 mayıs'ın emeğin bayramı veya emeğin günü olduğunu bağırıp çağırarak sınıf çelişkilerini uzlaştırmaya çalışanlar var. 1 Mayıs'ın emeğin bayramı ya da günü olduğunu söyleyen böylesine dokunaklı önermeler, ne eksik ne fazla, aramıza karışıp bize sınıf barışçılığının, demokrasinin yani sermayenin yasal diktatörlüğünün yolunu tutturmak için bayraklarımıza sahip çıkan karşı-devrimci unsurlardan (her türlü solcu takımından) gelebilir ancak. Chicago'lu anarşistler bunun için ölmediler, ama ne sermayenin ne devletin ne de demokrasinin olmadığı kazanılacak yeni bir dünya için öldüler.

Marx, Bakunin, Flores Magon, Gonzales Prada gibi devleti, demokrasiyi ve sermayeyi insanlığımızı yadsıyan baş düşmanlar olarak niteleyebilmiş herkesin içinde yer aldığı devrimin tarihsel çizgisini güçlendirerek, 1 Mayıs'ın "proleter mücadelenin uluslararası günü" olduğunu, ama emeğin bayramı OLMADIĞINI haykırmaya devam edeceğiz. Emeğin bayramını kutlamak… sömürüyü kutlamaktır; her geçen gün emek-gücümüzü durmaksızın para karşılığında satma olayını kutlamaktır; "para topluluğu"nun, burjuva devletin bu fahişesini "var ol" nidalarıyla kutlamaktır. Sermayenin ve devletin sömürüsü altında şu insanlık dışı mutlu yaşamı kutlamamız için emek bayramı üzerine kafa şişiren nutukların BMÖ'den, bütün demokratik diktatörlüklerin temsil edildiği kapitalizmin uluslararası örgütü olan BM'den çıkması, yayılması bu yüzdendir.

Sermayenin bugünkü genelleşmiş gericilik döneminde 1 Mayıs, "tarihsel devrim çizgisi"nin yeniden canlanmaya başladığı bir gün olacaktır; leninist, stalinist, troçkist, maoist, guevaracı, kastrocu, mariategist, ADHE'ci* vs. bütün sol, – proletaryanın devrimci bir sınıf olarak oluşmasını boykot eden ve onu durmadan kapitalist anlayış yollarına sevk eden – sermayenin işçiler tarafından yönetilmesi gerici uslamlamasına ve halk demokrasisi ile ulusal kurtuluşu yeniden yeniden uygulamaya sokmaya devam edilmesinin gerekliliğini ve emeğin yüceltilip övülmesinin lüzumunu ha bire kafalarımıza sokuşturan bütün sol (yani radikal küçük-burjuvazinin entelektüel bölüngüleri) tarafından temsil edilen kızıla boyanmış köktenci burjuva oportünizminin yalanlarını açığa çıkartarak ve kesin tavırlar alarak yeniden canlanmaya başlayacağı bir gün olacaktır.

Sağ ve sol arasında ne ideolojik ne de kılgısal karşıtlık yoktur; ikisi de birer demokratik yoldur ve ancak devletin ellerindeki sermayenin iktisadî yönetimi modelleriyle birbirinden ayrılan iki kardeştir. Böylece demokrasinin sınırları içinde solculuk ve sağcılık oynarlar; aralarında bir karşıtlık yoktur; emeğin ve sermayenin yönetilmesi çirkefindeki tüm kusurları (yani metayı, birikimi ve ticareti; yani sınırları, vatanı ve savaşı; yani sömürüyü ve sefaleti; yani demokrasiyi ve ücretli köleliği…) üreten bir benzerlik vardır.

Bu yüzden ve her zaman, Gonzales Prada'yı anımsayarak diyoruz ki, 1 Mayıs'ı emeğin bayramı gibi kutlamak, ücretli köleliğin rolünü ve sefaleti savunan düşüncesizleri, zavallıları ve safları oynamaktır; Yumurta Yortusu'nun ziyafet masasında sevinçten ağzı kulaklarına varan enayileri oynamaktır. Bilinçli proletaryaysa, 1 Mayıs'larda devrimi kutlayıp ulular.

Proletaryanın devrimci bir sınıf olarak oluşması için…

Yaşasın 1 Mayıs!

*ADHE (Amerikan Devrimci Halk Eylemi): Haja de la Torre tarafından kurulmuş halkçı bir parti.

DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLER EFSANESİ ÜZERİNE…

Burada yayınladığımız metin, ispanyolca merkezi yayın organımız "*Comunismo*"da yer alan "El mito de los derechos y libertades democraticas" başlıklı makalenin çevirisine dayanmaktadır çok geniş ölçüde. Söz konusu makale, hep var olagelen kaygımızın eksiksiz bir ifadesidir, yani var olanın acımasız eleştirisi ve özellikle sermayenin diktatörlüğünün en has ifadesi olan demokrasinin yıkıcı eleştirisi.

Bağımsız bir sınıf olarak örgütlenme eğilimi içindeki proletarya, işçi yayınlarını geliştirmeye, birlikler oluşturmaya, grevler örgütlemeye ve yönetmeye, fabrika işgallerine, doğrudan eylemler düzenlemeye, hapisteki yoldaşlarını kurtarmaya ihtiyaç duyar. Bu görevler, farklı sonuçlarla da olsa, mücadele tarihinin bütün dönemlerinde üstlenildi... burjuvazinin hakimiyet biçimlerinden (bonapartist veya parlamenter; cumhuriyetçi ya da faşist) bağımsız olarak.

Burjuvazinin proletaryaya yönelik politikası, onun (proletaryanın) bu ihtiyaçlarını, demokratik özgürlüklerin (basın özgürlüğü, dernekleşme özgürlüğü, genel af vs) ve kurumların bütünü ile bir ve aynı şeymiş gibi göstermekten ibarettir. Bizi demokrasinin en iyi yönetim biçimi olduğuna inandırmaya çalışanlar yalnızca klâsik liberal burjuvalar değildir... işçi sınıfının, hak ve özgürlüklerin tümünü kazanarak ve koruyarak sosyalizme daha fazla yaklaşacağı karşı devrimci iddiasına dayanan sahte işçi partilerinin (sosyalistler, stalinistler, troçkistler vs) tamamı da bu koroya katılmaktadır.

Gerçekte, kendi sınıf alanı üzerinde örgütlenen proletaryanın ihtiyaçlarıyla, burjuva demokratik özgürlüklerin bütünü arasında çözümsüz bir zıtlık vardır. Proletaryanın bu alanda ele geçirdiği mevziler, sözde "işçi özgürlükleri"yle asla karıştırılmamalıdır.

Nasıl iki ayrı uzlaşmaz sınıf varsa, aynı şekilde işçi mücadelesinde de iki ayrı temel anlayış vardır: demokrasi ve eşitliğin olmayışını eleştiren, daha fazla hak ve özgürlük için mücadele edilmesini söyleyen burjuva anlayış; aynı köklere sahip olan özgürlük-eşitlik-hakların asıl olarak işçi sınıfı karşıtı olduğunun kavranılması üzerinde temellenen proleter anlayış. Bu ikincisi, özgürlük-eşitlik-haklar alayının demokratik devletle birlikte baştan aşağı yıkılmasını kapsar (gerektirir). Bu iki uzlaşmaz anlayış gerçekte bir karşıtlığı ifade eder: bir yanda sömürü sisteminin iyileştirilmesinin, ıslahının yani güçlendirilmesinin pasif eleştirisi; diğer yanda bizimki... sömürü sisteminin yıkılması.

"Sağ" bize, "Sol"un hükümetteyken anti-demokratik ve diktatör olduğunu, bu yüzden çıkarımızın demokrasi bayrağını çekmek, onun koruyucu kanatları altında hakiki demokrasi için mücadele etmek olduğunu söylediği zaman neye inanmalıyız? Bu bir masal mı, yoksa demokratikleşmede gerçek bir nesnel çıkar var mı? "Sol"a gelince... "burjuvazi" ve "kapitalizm"in demokratik özgürlüklere saygı duymadığını, sosyalizme doğru giden yolun faşist hücumlara karşı mücadele etmekten, demokratik özgürlüklerin olmadığı yerde onları istemekten geçtiğini – marksizm adına – söylediğinde gerçek nedir? Bütün bunlar bir yığın oportünist slogan mı, yoksa "Sol" demokrasi için gerçekten mücadele etmekte midir?

Burjuvazi, proletaryayı (atomize edilmiş yani bölünüp parçalanarak birbirinden yalıtılmış işçileri, yurttaş olarak ele alınan bireyler halindeki işçileri) toplumsal bir temel olarak kendi hâkim sınıf çıkarlarına hizmet eden kurbanlık koyunlar olarak kullanmayı her zaman denemiştir. Böylece, burjuvazinin her zaman ne için uğraştığını daha şimdiden anlıyoruz: işçileri kendilerinin olmayan çıkarlar için mücadele ettirtmek (bu soruyu kısmen cevaplıyor). İyi de, "Sağ" ya da "Sol" burjuvalar demokrasiyi yürekten istiyor mu? İnsan özgürlükleri masalı, yalnızca hiçbir maddî temeli olmayan efsaneleştirme mi? Yoksa bu demokratik efsaneyi doğuran maddi bir gerçeklik mi var? Veya burjuvazinin hiçbir kesiminin yurttaş hak ve özgürlüklerini uygulamakta hiçbir çıkarı olmadığı sonucunu mu çıkartmalıyız? (Böyle bir anlayışın mantıkî sonucu da, "Eğer proletarya demokrasiyi savunmak için gerçekten mücadele ederse, burjuva hâkimiyeti altına düşmeyebilir." olacaktır.) Ya da "burjuvaların demokratik haklar cenneti için mücadelesi, gerçekten de burjuvazinin en yüce idealidir" gibisinden tersine bir sonuç mu çıkartmak gerekir?

Belli ki burada geliştireceğimiz devrimci marksist eleştiri, bu sonuncu iddiayı ele alacaktır: yurttaş ve insan haklarının bütünü, kapitalist baskının yeniden üretilmesinin ideal biçimine tamamıyla uygun düşmektedir. Şimdi demokrasinin bu ideal biçiminin neden ibaret olduğunu ve nereden çıktığını görelim...

YURTTAŞ VE İNSAN HAKLARI CENNETİ…

Düzen partisi, yani sermayenin genel partisi (burjuva partilerin bütünü de diyebiliriz), kesinlikle sınıf olarak örgütlenmiş (yani parti olarak) proletaryaya karşı koyacak güçte değildir. Burjuva hâkimiyetinin sırrı da işte tam buradadır... proletaryanın bağımsız bir güç olarak yapılanmasını engellemek.

Bu amacı gerçekleştirmede, burjuvazi için, proletaryayı insan ve yurttaş haklarının bütünlüğü içinde "halk" denilen havuzda boğmaktan daha etkin bir yol yoktur. Gerçekten de proletarya bir sınıf olarak yoksa her işçi iyi bir yurttaştır... bunun sonucu olarak da özgürlükleri, hakları ve görevleriyle, ama soyutlanmış bir birey olarak halkın içinde eriyip yitmiş olan işçi, oyunun kurallarını kabul eder. Burada onun özgün sınıf çıkarlarına hiç yer yoktur. Herkesin birbirine eşit olduğu yurttaşlar topluluğunda sınıfa yer yoktur. Tam tamına demokrasinin en iyi işleyiş koşulu budur.

Sınıfların olmadığı, ama özgür insanların ve yurttaşların yer aldığı böylesi bir toplumda, özgürlük ve/veya sosyalizm adına bize Sağ'ı ve Sol'u vaat eden demokrasinin bu krallığı (burjuvazinin bütün ideolojik biçimleri gibi) ne yoktan var edilmiştir ne de dünya dışı saf bir fikir olarak varlığını sürdürmektedir. Bir yandan, yurttaş ve insan haklarının yeryüzü cenneti olan bu dünya, çok kesin maddî bir gerçekliğe, sermayenin bütün avukatlarının çeşitli kategorilerini ve sonuçlarını kendisinden çıkardıkları metaların dolaşımının egemenliğine tâbidir; diğer yandan, bizzat bu egemenlikten türeyen zihinsel ideolojik biçimlerin tümü toplum tarafından kabul edilmiştir... yani nesneldirler. Yurttaşın bu şekilsiz dünyasında proletaryanın eriyip kaybolması da maddî temelsiz değildir: metanın gizemli dünyasında temellenmiş de olsa, sanırız ki, sermayenin hukukçuları ve marksologlar tarafından yazılmış milyonlarca sayfa (burjuva devletlerin anayasaları, temel ilkeler, ilân edilmiş temel yasalar vs.), burjuvaziye (koşulları dikkate alır ya da almaz) yalnızca pasif bir biçimde hizmet eder. Ama bu, söz konusu kâğıt parçalarının gerçeği yansıttığını, onu sağlamlaştırdığını unutmaktır. Bu aynı kâğıt parçaları hâkim ideolojinin unsurlarıdır ve maddî bir güce dönüşerek toplumun kendisini yeniden üretmesini destekler, güvenceye alır. Kanunlar ve bir yığın diğer evrak, burjuva diktatörlüğünün ideolojik ürünleri olduğu kadar, dönüşerek onu koruyan siperler olurlar.

Metaların dolaşımı alanında sınıflar yoktur, herkes yurttaştır... eşit, özgür ve malının sahibi sıfatıyla her birey ya alıcı ya da satıcı olarak görünür. Hatta işgücünün alış ve satışı da bu aynı yurttaş ve insan hakları cennetinde yapılır. Eşitlik, özgürlük ve özel mülkiyet hâkimiyeti altında, her birey kendi şahsî çıkarlarını hedefler.

Özgürlük: işgücünün de içinde olduğu, metaların alıcı ve satıcıları yalnızca kendi özgür iradelerine uyarlar.

Eşitlik: metaların dünyasında herkes alıcı ve satıcıdır. Ve her birey, eşdeğere karşı eşdeğer değişimi yoluyla, sattığı malın içerdiği değere karşı eşit bir değer alır.

Mülkiyet: değişim dünyasında herkes malının sahibi olarak yer alır ve yalnızca kendisine ait olana sahiptir.

Bütün insanların metaların mülkiyetine ulaşabilmelerinde aynı olanakları, eşitliği ve özgürlükleri garantilemenin hukukî yansıması olan kardeşliğin doğal olarak ortaya çıkması bu yüzdendir, tüm yurttaşlar özgür, eşit ve mal sahibi olarak aralarında sözleşmeler yaparlar. Bütün mal alış ve satışları özgür, eşit, mal sahibi sıfatıyla ve kardeşçe dayanışan (meta olgusu yüzünden) insanlar arasındaki iradî uyuşmaların sonucudur (bunun hukukî ifadesi de kontrattır).

İnsanların yurttaşlar olarak buluştuğu, sınıflara yer olmayan metanın bu fetiş dünyasından doğan hak ve özgürlüklerin bütünü, onlara toplumun düzenli işleyişinde ve bu dünyanın (metanın fetiş dünyası) ıslahında karar vermelerini sağlar. Yurttaş olarak yalnızca oy kullanma ve seçmeye izinli değil, aynı şekilde toplantı, yayın, ifade, derneksel örgütlenme vs. özgürlüklerinin güvence altına alındığı demokratik kurumlarda (organlarda) kendi temsilcilerine de sahip olmaları olanaklıdır. Yurttaşlar seçmen veya aday olarak burjuva partilerde örgütlenebilecekleri gibi, mal alıcısı veya satıcısı olarak sendikalarda da örgütlenebilirler. Onların politik partilerde kendilerini geliştirmelerinden ve giderek hükümette, bakanlıklarda, parlamentoda ya da "Sovyetler"de iyi bir makama gelmeye can atmalarından daha doğal bir davranış olamaz. Bunun için bir zadegânlık belgesi göstermelerine de gerek yoktur... bir yurttaş sıfatıyla, toplumsal yerinden bağımsız olarak (hukuk dünyasının dışında) bakan, milletvekili ya da cumhurbaşkanı olabilirler. Aynı şekilde, mal alıcısı veya satıcısı sıfatıyla derneklerde örgütlenebilirler, sendikalaşabilirler; eğer alışverişi uygun bulmuyorlarsa satmayı veya almayı reddedebilirler. Buna bir başka hak ve özgürlükler bütünü uygun düşmektedir... tıpkı anonim şirketleri ve sözde işçi sendikalarının işleyişini düzenleyen kurallar bütünü gibi. Bir meta olan iş gücünün örgütlü alıcı ve satıcıları (asla işçi ya da burjuva olarak değil... zira metaların dolaşım dünyasında hiç kimse çalışmaz, hiç kimse bir başkasının emeğini sahiplenmez) kullanım değeri dağıtımını durdurabilirler... bu grev hakkıdır. Aynı şekilde, söz konusu malı (işgücü) satın alan yurttaş da eşdeğer bir başkasını almaya karar verebilir... bu çalışma özgürlüğüdür (burada sarı sendikalardan, grev kırıcılardan, koyun gibi boyun eğen yığınlardan vs. söz etmek metanın kutsal mı kutsal krallığına saygısızlık etmek olacaktır). Dahası, işgücü alıcısı yurttaşımız, söz konusu malı almaya devam etmeyi de durdurabilir... bu da işletme özgürlüğüdür (bu krallık altında lokavta yer yoktur). Amnesty International ve diğer hümanistlerin bağırarak istedikleri gibi, herkesin yalnızca iyi yurttaşlar, iyi alıcılar ve satıcılar olarak davranmaları ön koşuluyla var olabilen tutuklu haklarıyla, genel affı da unutmayalım.

Bize denilecektir ki, "hiçbir yerde bu hak ve özgürlükler yok, ama hapishaneler dolup taşıyor, her yerde grev hakkı sınırlandırılıyor, kimi ülkelerde mülk edinme hakkı sınırlı, filân ülkede tek parti var vs.". Bütün bunlar anlatmak istediğimiz olguya gölge düşürmez. Böyle de olsa, bütün bu ülkelerde söz konusu farklı

rejimlerin demokrasilerindeki eksiklikleri eleştiren, bunların giderilmesini isteyen bir burjuva kanat her zaman vardır... ve o mutlaka bir referans sistemine sahip olmak zorundadır: ideal demokrasi. İşte özellikle bunu açıklamak ve aydınlığa kavuşturmak istiyoruz. Demokrasinin burjuva eleştirisiyle bağları koparmanın ve saf/mükemmel demokrasinin bütün savunucuları arasında düşmanı tanımanın tek biçimidir bu. Gerçekten de ideal demokrasi, kapitalist toplumun ticarî temelinin ürünü ve yansıması olduğu kadar, bütün burjuva eleştirilerin referans çerçevesidir de. Öyle ki bu eleştiriler, demokrasinin mükemmel olmayan yanlarını düzeltmeyi, devrimci krizler döneminde de karşı-devrimin bütün güçlerini birleştirmeyi hedefler.

İyi ama hapishanelerinin boş çünkü hiç kimsenin çalmadığı ve/veya hiçbir işçi grubunun örgütlenmediği; "grev" hakkının katı kurallar çerçevesinde uygulandığı; bütün derneklerin, metaların doğru fiyatlarla değişimini garanti altına almak amacıyla alıcı ve satıcıları yalnızca bunun için örgütlemeye çalıştığı böylesi bir toplumu burjuva ideolojisi hayal edebilir mi? Elbette evet. İki yüzyılı aşkın bir zamandır demokratlar ("tanrılar toplumu" diyordu buna Rousseau), olması gereken demokratik bir cumhuriyeti tanımakta zorlanıyorlar. Bugün burjuvazi, tanrısal çürüyüşü içinde, hâlâ bu sınırlı tarihî perspektifini anlayamıyor, olabilecek en gizemli çamurlara sarılıyor. Eğer burjuvazi ihtiyaç duyup da dün bilim ve akıl adına mücadele ettiği tüm dini, bugün özümleyip sistemine kattıysa; yine ihtiyaç duyup dün meydan okuduğu "marksizm-leninizm"i överek göklere çıkarıp kutsallaştırdıysa... onun her zaman savunduğu demokratik cennetine "dürüstçe" inanmadığı, onu candan istemediği nasıl söylenebilir?

İnsan, tanrıyı kendisinin mükemmel bir tasviri olarak düşünür... yani kendi çelişkilerinden arındırılmış olarak. Kendi çelişik görüntülerinden arındırılmış toplumun pozitif kutbu olduğu inancına dayanan sermaye de kendini mükemmel ve ebedî hâkimiyet olarak hayal eder. Kendisini çelişkili gerçeklik (zenginlik/sefalet, üretici güçlerin gelişmesinde büyüme/kösteklenme, "gelişmiş/azgelişmiş", eşitlik/baskı vs.) olarak anlamaktan acizdir. Yalnızca kendi pozitif kutbuna özdeş olarak kavranır: zenginlik, gelişme, eşitlik, özgürlük, demokrasi vs. Örneğin, toplumsal üretici güçlerin yığınsal, dönemsel ve giderek artan tahribini görmeksizin, kendini "sosyalizm" olarak adlandıran (ya da adlandırmayan), "komünizm" olarak niteleyen (veya değil) sermayenin artışına ilişkin tamamen tarih-dışı ve gizemli bir kavramı sürdürür gider; kendi çelişkili gerçekliğini bilmeksizin, ücretli emekle sermaye arasındaki ayrılmaz birliği tanımaksızın durmadan kategorilerini, tahlillerini, dünya görüşünü oluşturur, kurar. Kısaca, hiç kimsenin kendisini sömürtmediği, hiç kimsenin hapse tıkılmadığı, yalnızca sermayenin, zenginliğin, eşitliğin, adaletin, gelişmenin ve özgürlüğün olduğu bu demokratik dünyada artık pek öyle şaşırılmaz.

BAYAĞI GERÇEKLİĞİN ÇELİŞKİLİ BİRLİĞİ

Sermayeye ilişkin fikirlerin, kategorilerin, aynı şekilde yurttaşın, dolaşımın dünyasını terk edelim ve sermaye artışının, üretimin, böylece her günkü yaşamın dünyasına dönelim artık. İşgücü [emek gücü] satıcısı, demokrasiye ya da Noel Baba'ya inanabilir, ama istese de istemese de fabrikada bir işçidir. Ve orada çalışmalı, verimini arttırmalı, değer yaratmalı, sermaye için terlemeli. Fabrikada hiç kimseye eşit değildir, ne özgürdür ne de mülk sahibi... işlediği, kullandığı malzemenin bile. Eğer isterse, proleterimiz kendini şöyle düşünebilir: yurttaşlığı, eşitliği, özgürlüğü ve mülk sahipliği askıya alınmıştır, onları fabrikanın kapısında bırakmış, çıkışta geri alacaktır. Ama eğer, sermayenin malı olarak kalacak olan kullanım değerleri için yalnızca 8 saat boyunca (ya da daha fazla) ham madde tükettiğini, makineleri kullandığını sanıyorsa, ağır şekilde yanılıyor demektir... zira günün geri kalan 16 saatinde, izinlerde ve tatillerde yiyecek, bira, futbol veya televizyon vs. "tüketerek" bir başka kullanım değeri üretmektedir : sermayenin artışı için tekrar kullanılacak olan kendi emek gücünü. Serbest seçimlerin ve dolaşımın gizemli ve uçuverici cenneti dışında, işçi istese de istemese de bir işçidir; hatta soyunu çoğaltmak veya zevk için çiftleştiği zaman bile, o yalnızca işgücüdür, sermayeye değer katandır. (Proleter sözcüğünün kökü olan "prole", lâtinceden gelmekte ve soy sop / döl döş anlamına gelmektedir. Antik çağın İtalya'sında halkın en aşağı sınıfına verilen addı proleter. Vergiden muaftılar. Devlet için ancak dölleri yani çocukları nedeniyle önemliydiler.) Bu haliyle o, ne özgürdür ne eşit ne yurttaş ne de mülk sahibi; ve bu, yaşamının belirli bir anı, belirli bir dönemi bile değildir... o yalnızca ücretli köledir. Kendi işçi çıkarlarını savunmak için örgütlenmeye yeltendiği andan itibaren bütün eşitlik, özgürlük ve mülkiyeti karşısında bulur.

Böyle olmakla birlikte, burjuva hak ve özgürlükler bütünlüğünün gerçek anlamını kavramak için yalnızca dolaşımdan üretime (karşıt bir birlik içinde anlaşılmalı) geçmek yetmez ; bizzat toplumsal sınıfların karşıtlığının özünün de anlaşılması gerekir. Böylece, anlıyoruz ki, proletarya için ilk özgürlük bizzat kendi tanımının içeriğidir... bütün mülkiyet biçimlerinden özgür olmak. Gerçekten de, bugünkü proletaryanın ataları, sahip oldukları bir başkası için çalışma yeteneği ve kendi soyu üzerindeki "mülkiyet"i dışında bütün mülklerinden güç ve şiddet kullanılarak mülksüzleştirildiler. Bütün mülkiyetten özgür olma özgürlüğü, diğer bütün özgürlükleri belirleyen en önemli özgürlüktür. Bu özgürlük sayesinde, bir proleter yalnızca işgücünü satmakta özgür değil, ayrıca açlıktan ölmekte de özgürdür (kendisi ve çol çocuğu)... eğer alıcı bulamazsa. Metaların dolaşımı krallığında var olan eşitlik (bkz. yukarda görmüştük), işçiye, işgücünün karşılığı olan

eşit bir değer almasını sağlar. İşçiyi kendi işinin ürününden ayıran, kapitalist işletmeye güven sağlayan tam da budur. Kardeşlik de içi boşaltılmış bir burjuva sloganı değildir. Pratikte ne anlama geldiği ortaya çıktı... demokratik ve ulusal kardeşlik biçimi altında proletaryaya karşı burjuvaların kardeşliği. Bu kardeşliktir ki, sömürücü işverenlerine karşı proleterlerin ellerini ayaklarını bağladı; bu aynı kardeşliktir ki, emperyalist savaşlarda işçilere katliamlar yaptırdı... sınıf kardeşlerine karşı.

Yani demokrasinin gerçek özgürlük, eşitlik, mülkiyet ve kardeşliği, anti-proleter şiddete dayanan sürekli bir durum anlamına gelir. Baskı demokrasi ile bir kopuş oluşturmadığı gibi, üstelik vergilendirmenin, yeniden üretimin ve yayılmanın vazgeçilmez unsurlarından biridir. Uzun zaman önce Marx, kutsal üçlem (özgürlük, eşitlik, kardeşlik) için, "piyade, süvari, topçu" üçleminin eşdeğeri olduğunu söylüyordu. Dahası, saf demokrasi cennetine (orada hiç kimse şu özgürlük-eşitlik-mülkiyet-kardeşlikten yakınmaz) olan eğilim/inanç, demokrasinin gerçekleştirilmesinde bir üst seviyeye geçiş anlamına gelir ki, bu da değişen biçimleriyle demokratik devletin terör makinesinin alabildiğine çalışması demektir. Bu yüzden, örneğin devletin faşist ya da liberal biçimleri arasında, erişilmez demokrasinin gerçekleştirilmesine yönelik hiçbir organik düzeltme yapılmaz, ama bu, kendi eğilimi içinde devletin arıtılma sürecidir. (bkz."Faşist veya Anti-faşist, Sermayenin Diktatörlüğü Demokrasidir" *Le Communiste* No:9)

Şimdi de diğer hak ve özgürlükleri inceleyelim... 4, 5, 6, 7 yılda bir tekrarlanan seçim hakkı, yurttaş kılığına (kimliğine) bürünen işçinin kendisini ezecek olanları özgürce seçmesinden ibarettir. Belli ki bu, bir yandan bir serbest seçim kampanyasını, dolayısıyla burjuvazinin her kesimi için bu amaca yönelik ve imkânları ölçüsünde yatırım özgürlüğünü öngörür; öte yandan diğerlerine de, falan ya da filân partinin burjuva devletinin hükümetini ele almasıyla toplumun değişebileceğini hayal etme özgürlüğü kalır. Söz konusu haklar ve özgürlükler işçilere bile verilir... kendilerini işçi partisi olarak ilân eden partiler arasında bir seçim yapma "ayrıcalığı" için. Bu "ayrıcalık", sermayenin devletini yönetmekte, büyük "işçi" partilerinin emirlerini bilmezlikten gelen, kutsal mı kutsal çoğunluğun aldığı kararları reddeden proleterleri katletmekte en yetenekli olanları seçmektir. Basın ve propaganda özgürlüğü de, çoğunluk ilkesinin özgürce uygulanmasını garanti eden, kamuoyu hâkimiyetini ve kontrolünü güvence altına alan değişik partilere yalnızca malî iktisadî bir güç olarak özgür işletme güvencesi vermekten ibarettir. Hâkim sınıfın bütün bu ekonomik-politik araçları karşısında, işçiler için iki seçenek vardır: ya boyun eğme görevi, hakkı ve özgürlüğü; ya da sınıf olarak örgütlenme isteği ve böylece bir güç olma... ama bunun için onlara hiçbir hak, hiçbir özgürlük asla verilmeyecektir.

SÖZDE "İŞÇİ ÖZGÜRLÜKLERİ"

"Teorik olarak sizinle hemfikiriz: burjuva demokrasisi, burjuvazinin hâkimiyet sistemidir." diye cevap verirdi sol sosyalistler, stalinciler, troçkistler vs… "Ama söz konusu olan bugündür, işçi sınıfının örgütlenmesine yarayacak olan hak ve özgürlükleri (grev, sendikalaşma, toplantı ve dernekleşme hakkı, politik tutuklular için genel af vs.) olmadıkları yerde istemek, faşizmin hücum ettiği yerde de onları savunmaktır." "Anlamadığınız şu," diye devam ederler... "bu haklar olmaksızın sosyalizm için mücadele edemeyiz."

Bunu bir kenara bırakalım... çünkü kıyamet günü tekrar ortaya çıkartmaya söz verdikleri bu "teori"yi sermaye güçlerinin iyice gizledikleri açık. Ama söz konusu partilerin "asgarî" veya "geçiş" diye isimlendirdikleri programlarında yazılı olan özgürlük ve hakların neden ibaret olduğunu görelim şimdi de... (Burada bütün bu haklardan, işçi özgürlükleri olduğu kabul edilenleri inceliyoruz. Örneğin, ortaklık kurma hakkını veya sermayenin yoğunlaşması ve merkezileşmesinde anonim şirketlerinin rolünü tahlil etmeyeceğiz.)

"Toplantı, dernek-sendika hakkı, basın özgürlüğü" der burjuvazi (Sağ gibi Sol da), "işçilere bahşedilmiş haklardır, işçi sınıfının kazanımlarıdır." İşin gerçeği ne, bir de onu görelim... Her gün sermayenin hizmetinde değer yaratan, orada gücünü, kollarını, beynini, terini, kanını ve hatta yaşamını bırakan işçiler, bir futbol maçına gitme veya bir meyhanede sarhoş olma hakkına sahip değildirler yalnızca; ayrıca dinlenmek, formda kalmak ve böylece ertesi gün tekrar iyi bir verim için burjuvazi onlara başka haklar da ihsan etmiştir: sendikalaşma, toplu sözleşme hakları gibi. Böylece "temsilciler"ini pazarlık etmeye gönderirler... canlarını satacakları fiyatı (ücreti) belirlemek üzere. Bir satıcının malını mümkün olduğunca pahalıya satmaya çalışması tamamen mantıkîdir. Ve sendikaların, işçilerin aşırı isteklerini "haklı ücret talebi"ne dönüştürmelerini sermaye de memnuniyetle kabul eder. "Haklı talep", kâr oranının düşme eğilimine karşı (engellemek için), sömürü oranının yükseltilmesini sağlar. Hatta şu kutsal mı kutsal ulusal ekonominin rekabet sınırlarını zorlamadıkça, burjuvazinin bütünü tarafından bile meşru sayılabilir. Sendikaların "haklı" ve "meşru" taleplerine gelince... hiç şüphe yok ki, bu talepler sermayenin kârına dokunmazlar. Burjuvazinin bahşettiği bu haklardan daha başka ne anlaşılabilir? Hiçbir şey, kesinlikle hiçbir şey!

Günlük çalışma süresinde gerçek bir indirim yapılması, nispî ücretin etkin bir biçimde yükseltilmesi için mücadele ederek işçisel çıkarların savunulması amacıyla oluşturulan gerçek işçi birlikleri karşısında, sendikalaşma, basın-yayın, toplanma ve dernekleşme haklarını tanımada sermayenin hiçbir çıkarı yoktur... çünkü bunlar, mutlaka kâr oranının ve ulusal ekonominin

aleyhine olacaktır. Bu durumda, sermayenin, demokrasinin pençelerine başvurmaktan başka yolu yoktur... polisler, sendikaların özel şok birlikleri vs. Burjuva partiler, işçilerin sınıf örgütlerine karşı beyaz teröre başvurmaktan çekinmezler. Ve bunu, demokrasi, özgürlük, çalışma hakkı, sendika kararları vs. adına yaparlar. Hiç şüphesiz her seferinde aynı şey olacak: işçi birlikleri, bunu komünizmin okulu olarak üstlenecekler, sosyalizmin problemleri bir sözcük sorunu olmaktan çıkacak ve mücadele sürecek... yalnızca ücretlerin arttırılması için değil, ama bizzat ücretliliği yok etmek için.

Şu iyice açık olmalı: proletaryanın doğrudan ve tarihî çıkarları temeline dayanan işçi birlikleri, onların yayınları toplantıları eylemleri vs. açıkça sermayeye, onun kârına ve ulusal ekonomisine karşı yer alırlar. Bu yüzden yasal sendikalara saygı, yıkıcılığa karşı mücadele, kışkırtıcılara karşı birlik ve ulusal güvenliğin savunulması adına... **baskıcı bir güç olarak** sınıf örgütlerine karşı **çekilecek olan tehdit bayrağı işte bu sözde işçi özgürlükleri** (toplanma, örgütlenme vs.) **olacaktır.** Ve bu uygulama demokrasiden bir kopuş değildir... işçiler yurttaş kılığını sırtlarından atıp sınıf olarak davrandıkları, sermaye artışı için disiplinli bir ordu (burjuvazi bu amaçla onlara bir takım demokratik hak ve özgürlükleri bahşetmiştir) olmayı reddettikleri zaman, baskı demokratiktir. Bu da kanıtlar ki, burjuvazinin söylediğinin tersine, sınıf olarak davranan işçi sınıfına hiçbir hak verilmemiştir; bütün haklar yalnızca meta satıcısı (örneğin işgücü) yurttaşlara verilmiştir. İyi yurttaşlar olmayı kabul etmeyenleri hedefleyen baskıcı terör, demokratik cennete duyulan burjuva özlemine pek tutarlı bir biçimde uygun düşmektedir. Yalnızca demokrasiye saygı duyanlara yer vardır bu cennette! Herhangi bir güç – örneğin sınıf olarak örgütlenmiş proletarya – kapitalist diktatörlüğü yeniden tartışma konusu yapmaya yeltenir yeltenmez, demokrasi terörist yüzünü gösterir; diktatörlüğü kesin olarak ayakta kaldıkça, demokrasi, aptallaşmış halka liberal yüzünü de gösterebilir. Özgürlük ve hakların bu yumuşak (liberal) yüzü, iyi yurttaşa, kapitalist üretim ilişkilerinin her günkü şiddetine pasifçe boyun eğene, yani ücretliye ayrılmıştır.

Sol burjuvalar tarafından, kapitalizmin aşırı yapılanmış adlî sistemi ile özünden çelişkili bir değer olarak tanımlanan grev hakkı için de aynı şey... mücadele halinde olan bir sınıfa, işçilere bahşedilmiş bir hak yoktur, ama bu hak meta satıcılarına verilmiştir. İşçiler sermaye artışının basit bir gücü olarak kalmayı kabul ettikleri sürece, meta satıcılarının bütün davranışlarını takınma hakkına sahiptirler: malının (emek gücü) tam değerini istemek, gerekirse onu satmayı reddetmek veya kullanım değerleri teslimini askıya almak vs. Ve belli ki, bu haklara karşılık alıcının hakları da şunlardır: işsizlik demek olan çalışma özgürlüğü, lokavt, sarı grev kırıcıları vs. Bu özgürlüklerle (diğerleriyle olduğu gibi) yeniden belli olan şudur: daha fazla sömürü, artan kölelik, ücretli kölelik yılları boyunca kösele gibi olmuş bir yüz... bunlar işçilerdir.

Burjuvazinin çıkarlarının gerçekten hücuma uğradığı, bütün hukuku bir yana bırakan gerçek bir grev olduğunda hiçbir hak işe karışmaz burada. Grevin hemen ardından, grevciler kışkırtıcı ajanlıkla, serserilikle, dış güçlerin casusu olmakla suçlanırlar. Bu gerçek sınıf grevi, kanunsuz ve sendika karşıtı olarak ilân edilir ki... eh doğrusu gerçek de budur! Bilinçli veya değil, bütün sınıf mücadelesi, metaların egemenliğinin yasallığına karşı yer alır ve onu ortadan kaldırmaya yönelir. Bu yüzden, o (sınıf mücadelesi), ne koyunlar gibi boyun eğenleri ne sarı sendikaları ne çalışma özgürlüğünü ne grev hakkını ne de sendikal sözleşmeleri kabul edemez. Patronların hizmetindeki sendikacılara karşı her gün doğrudan eylemleriyle sermayeye meydan okuyan işçiler, bunu yaparken herhangi bir şeyi garanti eden hiçbir hakka sahip değildir. Bir grevi kazanmanın onu devletin baskısından korumanın tek garantisinin, onu yasallaştırmak (bu yasallaştırmanın bizim tarafımızdan değil, sınıf düşmanlarımız tarafından yapılacağını hatırlatırız) olduğuna inanmak için kör ya da saf olmak gerekir. Tam tersine, grevi yasallaştırmaya çalışan burjuvazidir... grevin sınıfsal gücünü zayıflatmak gayesiyle!

Bir diğer örnek de, *Amnesty International*'in her türden pasifistler, troçkistler, sosyal-demokratlar ve kimi hükümetlerle birlikte istediği "politik tutuklular için genel af"tır. "Politik tutuklular için genel af" diye koro halinde tekrar eder stalinciler, demokratlar, solcu yobazlar, hümanistler, şu bu ya da bu emperyalist kampın partileri... ama bir koşulla: mahpuslar rakip kampın devleti tarafından tutuluyorsa eğer. Her devlet, komşusunu insan hakları adına kınarken, kendi hapishanelerindeki tutukluları bırakmamanın bir yolunu bulur. Üstelik Avrupa Adlî Birliği gibi uluslararası anlaşmaların proleter şiddet eylemlerini, sistemli bir biçimde, "sıradan adlî vaka" suçları kategorisine soktuğu bir zamanda... bizim solcu hümanistler yalnızca "politik" tutuklularla ilgileniyor olmakla tafra atıyorlar! Ve kampanyalarının zirvesi, hepsinin (şilili, arjantinli, uruguaylı ya da salvadorlu sürgünler komitesi, İRA'yı ve RAF'ı destekleme grupları vs.), içinde Alman Sosyal-Demokrasisi'nin de yer aldığı hümanist sosyal-demokrasiden imza toplama hedefine kitlenmiş olmalarıdır. Öyle ki Almanya hapishanelerinde çok az politik tutuklu kalmıştır artık... çünkü birer ikişer katledildiler! Ve bütün emperyalist savaşların sonunda olduğu gibi, her devlet, canlara karşılık kamyon ya da yatırım yapma pazarlığına hazırdır: rus ajanlarına karşı siyonistleri takas ederler vs... Ve bütün bu iğrenç insan eti ticaretinde, burjuvazi, kendi devletine karşı mücadele ederken ellerine düşen yoldaşlarımız mahpus işçileri (hangi renkten olursa olsun), bir kılıfına uydurup tüm diğer mahpuslarla bir tutar. Ve de bize "genel af"tan dem vururlar! Eğer bir cunta devrilirse, eğer bir başkan değişirse, o zaman "büyük bir genel af" olur; eğer falan ya da filân parti kazanırsa, geniş bir "kamu affı" bahşeder halka. Ve iddia ederler ki, mahpuslarımızla dayanışmanın en iyi yolu, demokratlardan imza toplamaktır; *Amnesty International*'in, kimi partilerin ya da insan haklarına saygılı hükümetlerin gerçekleştirdiği kampanyalara telgraflarla (mesajlar göndererek), para yardımıyla

(örneğin çek göndererek) katılmaktır vs...

Biliyoruz ki, bütün bu hercümerç, hapisteki yoldaşlarımızın istediği ve beklediği dayanışmaya, sınıf dayanışması olarak var olan tek dayanışmaya, temelden karşıdır. Bu iş hümanist nutuklarla olmaz; A.B.D.'de, Rusya'da ya da Küba'daki insan haklarının satranç tahtasında oynanacak bir oyun değildir; işkencecilere gönderilen – biraz daha az işkence etmeleri için – protesto mektuplarıyla da elde edilemez. Buna karşılık tek tek her ülkede burjuvaziye karşı olmaktan geçer; işçi sınıfının kendine özgü araçlarla gerçekleştireceği doğrudan eylem (grevler, işgaller, üretimin ve bütün ulusal ekonominin baltalanması vs.), yalnızca bu eylem, bir güç dengesini zorla kabul ettirmede yetkin kılar bizi. Ve bunun bir hak ya da genel af istemekle alâkası yoktur. Bu güç, o sırada devletin pençesindeki mahpus işçileri o pençelerden koparıp almak için değil yalnızca, dahası bütün devletleri ve hapishaneleri tarihten süpürüp atacak olan kendi sınıf iktidarının ve diktatörlüğünün örgütleyici temellerini oluşturmak içindir aynı zamanda.

Bütün diğer hak ve özgürlükler gibi, hükümet ya da parlâmento tarafından çıkartılan bir genel affın, zindanlardaki yoldaşlarını koparıp almak için yürütülen işçi mücadelesiyle hiçbir alâkası yoktur. Zira kapitalist sefalet, baskı ve sömürü sistemi ayakta durdukça her zaman mahpuslar olacaktır, özellikle proleter mahpuslar. Hapishaneye ve işkenceye karşı hiçbir hak ve özgürlük garantisinin olmadığını söylemek yetmez; işkence ve hapishane kullanımının her zaman hak ve özgürlüklerinin savunulması adına olacağını da bilmek gerekir. Nasıl ki kapitalizmde her işçi gizil bir işsizse, aynı şekilde, yurttaş oyununun kurallarının bütününü (hak, görev ve özgürlük) kabul etmeyen her proleter de gizil bir mahpustur. Açık fizikî baskı, işkence ya da cinayet yalnızca demokrasinin uygulamalarıdırlar.

Üstelik bizzat "af", dünyanın bütün ermişleri için çok aziz olan bağışlama (pardon) anlamına gelir. Bu demektir ki, bağışlanmış kişiler, daha önceki eylemleri için af edilmişlerdir, kusurları hoş görülmüştür. Ve bu bağışlamanın (pardon) mantıkî sonucu olarak, geçmişin sanıkları, yargılanmalarına yol açan eylemlerini inkâr ederler veya en azından "dün geçerli olan bu eylemler" derler, "bugün artık geçerli değildir". Böylece, her şey olup bittikten sonra, "allahın şefaati" adına, söz konusu eylemler eğer özünde burjuva devletine saldırmışsa geçmişte, zamanla ya da hükümetteki burjuva bölüngünün değişmesiyle "kesin olarak aşırı, ama diktatörlüğe karşı mücadelede anlayışla karşılanabilir"e dönüşerek bu eylemlerin telâfisine yarar af. (Demokrat avukatların o şahane savunmalarının hepsinde böyle söylenir.)

Bu olgunun iyi bir örneği, son olarak "genç ispanyol demokrasisi" tarafından çıkartılan genel aftır. Çok sayıda işçi mahpusun Franco'ya ve onun anti-faşist kuzenlerine, yani burjuva devletin tümüne karşı mücadele ettikleri olgusunu özellikle örtbas etmek, gizlemek için, bu afla birkaç "anti-faşist militan" serbest bırakıldı. Bu "anarşistler"den, "laf söz dinlemezler"den bazıları hâlâ – artık demokratik olarak adlandırılan – o aynı zindanlardalar. (Bkz. "*Segovie Hapishanesinden Çağrı*" İspanya özerk gruplar eşgüdüm komitesi tarafından yayınlandı; *Champ Libre* yayınları)

Buna karşılık, bizim için, hapisteki sınıf kardeşlerimizin özgürlüğü, onların kahramanca eylemlerinin sahiplenilmesinden geçer. Uygarlığını ilerletirken neden olduğu işçi cesetleri yığınından hiç de rahatsız olmadığını her gün gösteren bir sınıfın, ne acımasını ne de bağışlamasını bekliyoruz. Biliyoruz ki, faşistlerin olduğu gibi anti-faşistlerin de olan zindanlardan yoldaşlarımızı çıkarttıracak olan sadece örgütlü ve silahlı gücümüzdür. Tam da budur, çünkü gücümüz, yoldaşlarımızın uğrunda düştükleri savaşımdadır... onun mükemmel bir devamı olarak. Bu yüzdendir ki, yoldaşlarımız için yalnızca genel af istememekle kalmıyor, tam tersine, onların baskıya uğramasına neden olan davayı savunuyor ve üstleniyoruz. K. Marx yargıçlarını cevaplarken bu tavrı savunuyordu: "*Ne özür diliyoruz ne acıma bekliyoruz; bunu bizden yarın da beklemeyin!*"

Sermaye karşısında bütün proleterler yıkıcıdır: onun imparatorluğuna "boyun eğmeme" ve yıkılması için mücadele etme olgusunun ta kendisidir bu. Bunun içindir ki, sermayenin bütün "siyasî" ya da – dedikleri gibi – "kamu hukuku" kurbanları... hep beraber bağırıyoruz: "Biz hepimiz yıkıcıyız! Hepimiz bu gayri insanî dünyayı yok etmeyi isteyen suçlularız!"

İşte bütün bunlardan dolayı, genel af karşısında; toplantı, grev, basın-yayın, örgütlenme özgürlükleri ve bütün eşitlik karşısında komünistlerin tavrı... proletarya örgütünün, düşmanları tarafından bahşedilmiş hiçbir kanun hiçbir özgürlük üzerine temellenmediğini en ufak bir anlam belirsizliğine, yanlış anlaşılmaya düşmeden ve çekinmeden açıkça belirtmektir; dolayısıyla proletarya örgütü, zorunlu olarak kanun dışı alanda temellenir... ücretli köleliği yok edecek olan bir devrimciler örgütüdür bu. Marx'ın dediği gibi, "*Asla şunu saklamadık: üzerinde faaliyet gösterdiğimiz alan, yasal bir alan değildir... ama devrimci bir alandır.*"

Bu demek değildir ki, grevler terk edilir çünkü yasal ilân edilmiştir; devrimci yayınlarımızı yayınlamayız çünkü yasal olarak dağıtılmaktadır; falan ülkede filân zamanda özgürlüğümüz bize bir yargıç tarafından ya da genel afla verildi diye hapishaneden çıkmayı reddederiz! Bu, yasalcılığın (legalizm) karşı savı olarak onunla aynı alana yerleşmek olacaktır.

Yasa dışılığı gizlilikle bir tutmamak gerekir. Bütün gerçek işçi grevleri yasa dışıdır (gizlilik içinde hazırlanmış bile olsalar), ama gizli değildir. Sınıfsal birlik organları (devrimci konseyler, sovyetler vs) içinde işçilerin örgütü, çeşitli hükümetlerin onu yasal alana çekme çabaları olgusundan bağımsız olarak, tamamen yasa dışı bir alanda bulunur; öte yandan gizli olmayan bir

yığın kamusal eylem geliştirir. Bunun en iyi örneği, burjuva ordusunun proletarya tarafından imhasıdır. Kendileri de işçi olan askerler işçi sınıfıyla birleştiği zaman, uzun süreli gizli komünist eylem ve propaganda sayesinde, silâhlarını subaylara karşı kullanarak burjuva ordusunu tahrip etmeye başlarlar. Bunu hiç de gizli bir biçimde yapmazlar – açıkça gerçekleştirirler. İşte bu, hayal edilebilecek en yasa dışı eylemdir.

Yasa dışı alanda bulunmak demek, bütün görevleri demokratik hak ve özgürlüklerden bağımsız olarak üstlenmek demektir; bütün bu hak ve özgürlüklerin düşmanın kararları olduğunu ve burjuvazinin bize karşı mücadelesinde kullandığı taktiklerden başka bir şey olmadıklarını iyice anlamak demektir.

SINIFLAR VE KAÇINILMAZ BİR DURUMUN YASAL BİÇİMSELLEŞTİRİLMESİ (YASALAŞTIRMA) ARASINDAKİ GÜÇ İLİŞKİLERİ...

Bir kez daha sermayenin avukatlarına kulak verelim: "Marksistiz ve çok iyi biliyoruz ki, bütün bu haklar demokratik burjuva haklardır, ama burjuvazi onları vermekten ve korumaktan acizdir... öyleyse onları zorla kabul ettirmek ve koparıp almak zorundayız." Ardından "Grev hakkı, kurucu meclis, politik tutuklular için genel af, toplantı özgürlüğü, serbest seçimler, basın özgürlüğü vs. için gün mücadele günüdür!" diye çağrıda bulunurlar. Ve kimileri şunları ekler: "Sürekli bir devrim için işçi sınıfının bağımsızlığı korunmalı." Diğerleri de "bu yalnızca bir adımdır" açıklamasında bulunur.

Söylenmek istenen şu: eğer kelimelerle oynamıyorsak, kendi sınıf çıkarları için mücadele etmek, tam tamına demokratik devletin arıtılması için mücadele etmek demektir... Kendi sınıf düşmanının çıkarları için mücadele ederek bir sınıfın kendi bağımsızlığını koruduğu nerede görülmüştür? "Marksist" troçkistler ve stalinciler bu soruyu cevapsız bırakırlar. Demokratik tarih anlayışlarına göre, proletarya, aynı anda hem ezilen hem de devrimci olma yeteneğindeki tarihin ilk sınıfı olmayacaktır artık; ama hâkimiyet altındaki bir sınıf olarak, bütün tarihin en az bağımsız ve en köle sınıfı olacaktır. Geçmişteki isyanlarda kölelerin köleciliğe ve kölecilere; toprak kölelerinin bütün orta çağ kurumlarına, dinsel otorite ve toprak beylerine hücum etmelerine karşın... bu "maksistler"e göre, proletaryaya gelince, hemen arkasından kendi devrimini hazırlamak amacıyla... önce burjuva hedefler için, burjuva metotlarla mücadele etmeli!

İyi de, işçi sınıfının ilerlemesi ve burjuvazinin aleyhine olan güçlerle, falan hakkın ya da filan özgürlüğün verilmesi arasındaki alâka nedir? Bir örnek alalım... 1973'deki Arjantin'in durumu: yıllar boyunca, devasa ve muzaffer işçi mücadeleleri mahpusları hapishanelerden koparıp aldı. Aynı anda, "bürokrat" peronistler ve "anti-bürokratlar" (PST'nin troçkist-morenistleri) işçileri – henüz hiç kimsenin genel olarak geçerli olup olmadığını, "ağır suçlar"ı işleyenleri kapsayıp kapsamadığını bile bilmediği – genel af kararının yayınlanmasını beklemeye çağırdılar. Ama işçi mücadelesi beklemedi... Villa Deveto'yu (büyük merkez cezaevi) boşalttılar ve pek çok yoldaşın sarsılmaz proletarya mücadelesinde yerlerini almalarını sağladılar. Bu olguları nasıl yorumlamalı? Klasik burjuva partilerine göre, mahpusların serbest bırakılması, çıkarttıkları kararların sonucudur. Kendilerini işçi partileri olarak ilân eden burjuva partiler içinse bunun karşıtı: genel af yasasının çıkartılması işçilerin büyük bir zaferidir. Düzenin bu iki tip partisi, yasal biçimselleştirmenin bir temel olarak tanımlanmasında hemfikirdirler. Evet, bu iki eğilim arasında bir fark var, ama söz konusu olan aynı sınıfın farklı eğilimleridir sonuçta... burjuva sınıfının. Aralarındaki uyuşmazlıklar, işçi hareketini daha iyi bertaraf etmek ve işçileri tekrar kazanmak, demokrasi ile bütünleştirmek ya da durumu yasal bakımdan haklı göstermek için yalnızca tutulacak yolun seçimi konusundadır.

Oysa bütün komünist devrimciler için, işçi sınıfı tarafından elde edilecek zafer, kararnameler elde etmek değildir; işçi sınıfı örgütünün sağlamlaştırılmasında, bağımsızlığın pratik olarak ortaya konulmasında ve hapistekilerin sokaklarda sınıf kardeşleriyle buluşması olgusunda bulur ifadesini bu zafer.

Ya genel af? Sokakta oluşan ne kontrol edebildiği ne de kaçınabildiği olayları yasallık ve demokratik devletin içinde eriterek yok etmeye çalışan burjuvazinin hukuki bir manevrası olduğunu teşhir edelim, eleştirelim. Amacı açık: toplumsal duruma bağlı olarak tarihi düşmanının (proletarya) lehine olan güçler dengesini tersine çevirmek, olayların dizginlerini tekrar ele almak. Hukuki biçimselleştirme (yasalaştırma), genel afla mahpusların çıkışına kıyafet değiştirerek gerçeği gizlemeye (bunun için Sağ ve Sol gerekli "giysiler"i sağlar) ve işçilere hoş görünebilecek her şeyi, yurttaş özgürlüğünün arkasına saklamaya yarar.

Basın-yayın özgürlüğüyle, var olan bağımsız işçi basını arasında da aynı karşıtlık hüküm sürer. Basın özgürlüğünün – bu işlerle uğraşan – firma özgürlüğünü garanti etmediği ve malî durumun (kâr amacı) ağır bastığı – daha önce incelenmiş olan – en genel durumlardan bağımsız olarak, basın özgürlüğü, kimi durumlarda (bir yayın organı yasal olarak dağıtılıyorsa ve yığınlar üzerinde etkisi yoksa) işçi basınını da kapsayabilir... böylece burjuvazi onu kontrol altında tutmayı hedeflemektedir. Her şeyin mal olarak alınıp satıldığı ve yine her şeyin paranın, değişimin, tüketimin dünyasında erime eğiliminde olduğu bir toplumda, burjuva basın özgürlüğü alanında hayale kapılmamak gerekir... işçi basını asla bu alanda gelişmeyecektir.

Grev hakkı için de aynı şey söz konusu. Daha önce tahlil ettiğimiz burjuvazinin kâr oranlarına dokunmayan grevleri bir kenara bırakalım. Burjuvazi, bir grevi, yasalaştırmaktan başka çaresinin olmadığı kendi aleyhine olan güç dengelerinde, yalnızca bu durumda onu kırmak için, bu grev yasal olarak tanınır. Her iki hâl ayrılmazcasına birleşmiş görünür pratikte, ama hiçbir durumda yasallaşma yeni herhangi bir şey sağlamaz mücadele içindeki proletaryaya. Onun gücü, yalnızca örgütlü ve bilinçli gücüdür... proletaryanın yasalaştırmadan önce ve sonra sahip olduğunun olacağının hepsi budur."Marksistler"imizin cevaplayamayacakları bir soru daha... önce yukarda sözünü ettiğimiz iki hâli tekrar belirtelim: **1)** güçler dengesi burjuvazinin aleyhine **2)** yasadışı grevi (direnişi) toplumdan yalıtarak mücadeleyi kırma denemesi. Eğer bu iki neden için değilse, niçin burjuvazi, herhangi bir yurttaşa değil, ama tarihî düşmanı proletaryaya bir hak bağışlamaktadır? Ve cevapsız sorular ilânihaye birbirini izler...

Hak ve özgürlükler bütününün işleyişinin devrimin lehine olacağı (onu kolaylaştıracağı) eğer doğruysa, demokratik geleneklerin çok eskilere dayandığı ülkelerde (örneğin A.B.D.), niçin – bu sıfata lâyık – işçi ayaklanmaları olmadı, niçin devrim olmadı? Yüzlerce yıl boyunca yalnızca "anti-demokratik" çarlık rejimini yaşayan, "demokrasi"yi yalnızca birkaç ay gören Rusya gibi bir ülkede devrimci krizin yükselmesi nasıl mümkün oldu? Ve nasıl oldu da Rusya tarihinin en "demokratik" rejimi olan sosyal-demokrat Kerenski yönetimine karşı Ekim 17 ayaklanması patladı? İran'da 1978-79'da petrol işçileri ve diğerleri grevlerini savunmak ve mücadele etmek için hangi hakka dayanıyorlardı? Polonya'daki grevlere durmadan övgü yağdıranlara sorabiliriz... "*Solidarite*" sendikasının tanınması, hareketin genişlemesini/genelleşmesini mi getirdi? Özellikle bu tanıma/yasalaştırma tam da mücadelenin gerileme anında (Gdansk anlaşması: Eylül-Ekim 1980) devreye girmedi mi? Bunu yaparken burjuvazinin amacı, hareketin anti-kapitalist yani enternasyonalist ve bağımsız işçi sınıfı hedeflerini boğmak değil miydi? Yine bunu yaparken, bu hareketi, sömürü sistemini reforme etme/demokratikleştirme hedefine yönlendirmek (bunun aracı olarak kullanmak) değil miydi amaçları? (Papa'nın ve Brejnev'in ortak kutsamaları altındaki Polonya grevlerinin tahlili için okura "*Le Communiste*" dergisinin 7 ve 8. sayılarında yayınlanan makalelere başvurmalarını salık veririz.) Madem öyle... her türlü hak isteniyor da niçin ayaklanma hakkı istenmesin?

Gerçekte söz konusu olan yalnızca cevapsız kalan sorular değil, ama işçi sınıfınınkilerle zıt maddî sınıf çıkarlarıdır. Sol ya da Sağ demokrat burjuvaların kendi insan ve yurttaş haklarını zorla kabul ettirmeye çalışmaları, bilinçli olarak genel afla, mahkûmların özgürlüklerine kavuşmalarını, grevle, grev hakkını birbirine karıştırmaları kesinlikle normaldir. Bütün gizemleştirmenin püf noktası, gerçekte burjuvazinin yalnızca bir silâhı olan yasal biçimselleştirmenin (hak ve özgürlükler için), işçilere, onların bir zaferiymiş gibi kabul ettirmekten ibarettir.

TARİHİ YORUMLAMANIN İKİ BİÇİMİ

Kendi kendini yeniden üretebilmek için karşı-devrim, tarihi kendi keyfine göre yorumladı. Bunun sonucu olarak, kimi gerçekleri haykırdığımız her seferinde, karşı-devrim, tarihi bilmediğimizi, işçi sınıfının genel oy, sendika hakkı vs. elde etmek için uzun bir mücadele verdiğini söyleyerek bizi susturmaya çalışır. Bütün sahte işçi partileri, işçi mücadeleleri tarihini demokratik hakların kazanımı tarihine indirger... bu da onlara geçmişteki, şimdiki ve gelecekteki eylemlerini her seferinde haklı gösterme olanağı sağlar.

İktidarın el etek öpen bu yağcıları, değiştirme ve tahrif konusunda "yorumlama" metodu olarak mücadele hâlindeki işçi sınıfının özgün çıkarlarını ve uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarını değil de, hâlâ burjuva ideolojisinin etkisi altındaki yığınların bayrakları üzerine yazdıklarını kullanıyorlar her an. Sahte işçi partilerinin yorumu ile komünist tavır arasında sınıfsal bir uçurum vardır. Bütün bu demokrat takım, proleter mücadelelerin her seferinde işçileri saf demokrasiye daha da yaklaştırmış olduğunu kanıtlamayı hedefliyorlar... ve bunun için tarihi tahrif ederek, demokratik bir biçimde katledilmiş binlerce işçiyi bir kez daha öldürüyorlar mezarlarında. Böylece burjuva iktidarının organlarındaki (parlâmento, hükümet, ordu vs) "temsilci" işlevlerini haklı göstermeye çalışıyorlar. Ne var ki, bütün "yorumlar"ı, problemleri gerçek temelleri üzerine oturttuğumuzda çöküverir... bu temeller, burjuvazinin sınırlı (dar kafalı) çıkarlarına çaresiz bir biçimde zıt olan proletaryanın doğrudan ve tarihî çıkarlarıdır. Doğrusu işçi mücadeleleri, onları her seferinde geçmişleri ve tarihî amacıyla süreklilik içinde yerlerine oturtmazsak eğer, anlaşılmaz olarak kalır... bu amaç mücadele içindeki proletaryanın herhangi bir anda bilinci ne olursa olsun, sınıflı toplumun ortadan kaldırılmasıdır. "*Falan ya da filân proleterin, hatta bütün proletaryanın geçici olarak amacına ulaştığını sanmasının önemi yoktur; gerçekten ve tarihsel olarak önemli olan, bunu, varlığına uygun olarak yapmak zorunda olmasıdır.*" (Marx) İşçi mücadeleleri tarihinde bizi ilgilendiren, mücadelelerin üzerinde dalgalanan hâlâ pek belirsiz falan ya da filân bayrak değildir, ama burjuvazinin tümüne meydan okumak ve örgütlenmek için her mücadelenin ortaya koyduğu devasa çabalardır bizi ilgilendiren.

Yani sahte maksistler, genel seçimleri işçi sınıfının bir kazanımı olarak kabul ederken, bizim, bütün devlet reformlarını işçi sınıfına karşı kapitalist hâkimiyet metotlarını mükemmelleştirme girişimi olarak kabul etmemiz tamamen mantıkîdir. İşçilerin gerçek kazanımı, mücadele tecrübeleridir, dünya proletaryası için örnek

oluşudur, bağımsızlığıdır ve tarih boyunca gelişen örgütüdür. Kısaca mücadelenin gerçek kazanımları şunlardır: işçilerin azınlık bir bölümünün bu olaylardan çıkartabilecekleri siyasî sonuçlar ve proletaryanın düşmanlarının (derilerinin renginden bağımsız olarak gerçek niyetlerini tebdil-î kıyafet ettirip saklayanların) kimler olduğunu git gide daha iyi anlamak için bu sonuçları kuramlaştırmaktır. Mücadele içinde komünist bir azınlık tarafından gerçekleştirilen bu "işçi sınıfı hafızası" sayesinde, yalnızca bu sayede, işçi sınıfı hareketi her seferinde aynı hataları yapmaktan kaçınabilir ve daha ileriye gidebilir. Buna karşılık, "işçiler"in art arda gelen demokratik fetihleri üzerine temellenmiş tarih yorumu, kaçınılmaz olarak bu görüşün havarilerini parlâmentoya ve bakanlıklara götürecektir. Bütün bunlar bizi şaşırtmamalı! Unutmamalı ki, soy-sop ayrıcalığının, kan bağının (ihmal edilmez boyutlarda olsa da) baskın rol oynamadığı bir toplumda hâkim sınıf olan ilk sınıf kapitalistlerdir. Bunun içindir ki, her yurttaş birey, "işçi" de olsa yetenekleri ölçüsünde, burjuva anlayışı açısından, bu sınıfın bir üyesi haline gelebilir – toplumsal bir terfidir bu! Demokratik mekanizma, aynı şekilde sermayenin yönetimi için en iyi elemanların işe alınmasında olduğu gibi, işçi kökeninden dolayı işçi hareketini kontrol etmede büyük yeteneklere sahip olan kişileri hâkim sınıfa dâhil etmeye yarar. Böylesi bir olguya şu örneği verebiliriz: işçi Noske önce bakan, sonra da 1919 Berlin ayaklanması katliamının şefi oldu... Rosa Luxembourg, Karl Liebnecht, Leo Jogiches ve daha binlerce devrimci işçinin katledilmesinin baş sorumlusu oydu. Bu yol, falan ya da filân işçinin eski sınıf kardeşlerine karşı baskı yapacağı bir göreve gelmesine yaramadı yalnızca... bütün bir işçi partisinin, sermaye tarafından yönetimini pekiştirmek amacıyla açıkça hakim sınıf üyeliğine alınmasının da yolu oldu (örnek: *II. Enternasyonal* partileri). Bu partilerin, işçi hareketi tarihini, parlâmentarizme ve demokrasiye yönelik anlı şanlı reformlar tarihi olarak yorumlamasında şaşılacak hiçbir şey yok aslında.

Sonuç olarak diyoruz ki, tarihi iki biçimde yorumlama, toplumun iki uzlaşmaz sınıfının çıkarlarına karşılık gelir: ya komünist devrim için proletarya mücadelesine hizmet edecektir ya da sermayenin demokratik diktatörlüğünün burjuva savunusuna...

SAHTE MARKSİSTLER GERÇEKTE NE İSTİYORLAR?

Şimdi parlamenter görevleri, bakanlıkları, hükümetlere/sendikalara/toplumun diğer karar organlarına dayanarak mülkiyete ve sermayenin yönetimine katılmayı bir kenara bırakalım... şu sorunlarla ilgilenelim: sermayenin Sol'u nasıl bir işçi sınıfı istemektedir; buna yönelik sloganlarının amacı neler olabilir; o (sermayenin Sol'u) hangi toplumsal durumu kabul ettirmeyi hedefliyor?

Sendika hakkı, toplanma özgürlüğü, grev hakkının ve diğer özgürlüklerin savunulması için grevler yapmayı; dernekleşme hakkı adına (onlarla ve onların yönetimi altında) örgütlenmeyi; konuşma özgürlüğü veya "özgür düşünce"yi ifade edebilme hakkı üzerine konuşmak; genel seçimler ve seçme hakkını savunmak için ya da "işçi parlamentarizmi" adına "işçi" milletvekillerini seçmek için seçimlere katılmayı içeren talimatlarını harfiyen kabul etmek... işte gerçekte istedikleri bunlar. Eh oldu olacak, genel affı ve mahpus haklarını savunmak için... hapse de girelim bari! Şu pek kutsal yurttaş ve insan hakları, canımızı tehlikeye atmaya değmez mi? Abartıyor muyuz? Hiç de değil... bunlara inanan pek çok işçi, bu inancı doğrultusunda duvarlara "Yaşasın demokrasi, kahrolsun diktatörlük!" yazdığı için hapsi boylamadı mı, ölmedi mi? Amaçları belli: işçi sınıfını kendi sınıf alanından uzaklaştırmak; işçilerin grevlerini, toplantılarını, yayınlarını, tartışmalarını, ücretli işi yok edecek olan işçi sınıfı diktatörlüğünü, işçi sınıfının yapmak istediği her şeyi demokrasinin savunulmasına yönelterek yolundan saptırmak ve böylece çürümeye itmek.

Eğer bu amacına ulaşırsa, burjuvazi kendi hâkimiyet sistemini en küçük ayrıntısına kadar kontrol edebildiğinden emin olacaktır. Gerçekten de geçmişte olan budur: iktidarı sırasında çok fazla "aşınmış" her burjuva kanat, kendisine tekrar saygınlık sağlayacak olan bir değişim formülü sayesinde ara sıra soluklanmak ister... muhalefette kalma kürüdür bu formül. Baskının tekeline sahip olmaktan çok uzak olan Sağ, böylece işçi grevlerini ezebilir, proleterleri hapsedebilir, öldürebilir. Sol'a gelince... Sağ'ın iktidarı sırasında, o da bütün hoşnutsuzlukları demokratik özgürlükler ve insan haklarının savunmasına doğru yönlendirebilir. O kadar ki, "aşağılık maddi çıkarlar"ı için grev yapmanın işçilerin aklına gelmediği ve daha kötüsü, demokrasiye karşı mücadelede bir ayaklanmayı hazırlama "uğursuz" düşüncesini taşıyan "kudurmuş" gruplardan hiçbirinin olmadığı bir an bile düşünebiliriz… burjuvaları mest edecek olan salt teorik bir soyutlamadır bu. Mücadelelerinin amacının demokratik hakların elde edilmesi olduğuna işçileri "ikna etme"yi başararak, Sol da, bütün burjuvaların hayal ettikleri saf demokrasinin yeryüzü cennetinin kurulmasına "çok değerli" katkılarını yapmış olacaktır. Doğal olarak bu proleterleri ikna etmede her zaman kelimeler yeterli olmaz. Bu iş için Sol'un başka araçları da vardır ve demokrasiyi savunmada "her yol mubahtır"! Böylece, hümanist Sol'umuzun cinayetler işlediğini görürüz... elbette yalnızca "kışkırtıcılar"a, kökü dışarıda ajanlara ve CİA mensuplarına karşı! Sol, işçilere baskı uygulama alanında, Sağ kadar tecrübeye sahiptir. Burjuvazinin hiçbir kesimi baskı yapmaktan, karşı devrimin kan içiciliğinden bağışık değildir... kriz dönemlerinde hepsi bu "görevler"i üstlenerek gerçek yüzlerini gösterirler.

Ne var ki, Sol'un katkısıyla bile olsa, bu yeryüzü burjuva cenneti sonsuza kadar sürmez. Lenin'i alman ajanı olmakla suçluyordu Kerenski hükümeti; Rosa

Luxembourg ve Karl Liebnecht, demokrasiyi savunma adına sosyalistler tarafından katledildi; Pinochet hâkimiyeti altında olduğu kadar, Allende rejimi altında da acımasız işkenceler uygulandı o kutsal mı kutsal özgürlük ve işçilerin hükümeti adına. Ama bütün burjuvaların ne engelleyebildikleri ne de asla engelleyebilecekleri olgu şudur: "deli dolular", "ulusun iyilikbilmez nankörleri", "anarşistler" bütün demokratik yanılsamaları yıkarak, yok ederek tekrar tekrar ortaya çıkacaklardır... her seferinde daha da güçlenmiş olarak. Ve biz proleterler, falan ya da filân hak için grev yapmayı kabul etmeyeceğiz... yalnızca sınıfımızın özgün tarihî çıkarları için grev yapacağız; mahpus yoldaşlarımızı kapitalizmin pençelerinden koparıp almak için mücadele edeceğiz… ama bu, parlâmentarizme ödün vereceğiz ve genel af kampanyalarına katılacağız anlamına gelmez hiçbir zaman.

Demokrasinin arıtılması mücadelelerinde sahte marksistlerin istediği, işçi sınıfının kayıtsız şartsız boyun eğmesidir yalnızca; bir başka ifadeyle, işçi sınıfının iyi yurttaşlar ve burjuvalar olarak bölünüp parçalanıp (atomize olup) yok olmasıdır.

DEMOKRATİK HAKLAR ASLA İŞÇİLERİN ZAFERİ OLMAMIŞTIR, AMA HER ZAMAN BURJUVAZİNİN SİLÂHLARIYDILAR...

Bütün bu makale boyunca, metodolojik nedenlerle, demokratik hak ve özgürlüklerin farklı görünüşlerini belirli bir biçimde inceledik. Bu hak ve özgürlükler gerçekte şöyle düzenlenebilirdi:

A) Saf demokrasi: sınıf örgütleri eğiliminin olmadığı, ama yalnızca yurttaşların olduğunu varsayan sermaye ideolojisi. (Bu salt teorik bir soyutlamadır. ç.n.)

B) Bu soyutlamanın pratik gerçekleşmesi: proleterler Sağ ve Sol tarafından hak ve özgürlükler için mücadele ettirildiklerinde veya demokrasiyi ihlâl edenlerin – mutlak demokrasi çerçevesinde – devlet tarafından katledilmesiyle ve böylece proletaryanın bölünüp parçalanıp tek tek yurttaşlara dönüşmesinde – tarihsel olarak – somutlaşan, var olan (reel) demokrasinin saflaştırılması eğilimi... burada bütün sınıf örgütleri demokrasiye zarar verir.

C) Gerçekten kaçınılmaz bir durumda, yeni hak ve özgürlüklere yasal bir biçim verme (yasalaştırma ve yasallaştırma).

D) Bu biçimselleştirme, güç dengelerini burjuvazinin lehine değiştirmeli (buna yönelik olmalı).

Açıktır ki, bu dört noktadan hiçbiri proletaryanın lehine değildir ve birbirlerinden ayrı düşünülemezler: referans çerçevesi olan (**A**), göreli şiddet/demokrasi dengesine, yani (**B**)'ye bağlı olarak gerçekleştirilebilir (somutlaştırılabilir) yalnızca; yasadışı grevler (direnişler) çok sayıdaysa, yergiler ve diğer yıkıcı yayınlar kontrol edilemiyorsa, süreli işçi yayınları proletarya arasında "sudaki balık gibi" dolaşıyorsa... burjuvazinin durumu yasallaştırmaya ihtiyacı vardır (**C**); böylece birkaç yayına izin verir, "kamu suçu veya ağır suç" işlememiş olan birkaç tutukluyu salıverir, birkaç grevi yasallaştırır... Açıktır ki, bütün bunları yaparken burjuvazinin amacı, "demokrasiye saygı duymayanların (doğru söze ne denir!), düzensizliği kışkırtan ajanların" birliğini kırmaktır (**D**)... bunun için de onları öldürmekten başka çare görmez. "Şimdi grevlere izin verebiliriz, çalışma hakkına saygı duymayanlara, yasadışı grevleri sürdürmeye devam ederek ulusun çıkarlarını hesaba almayanlara (bu da doğru!) vs. karşı çok sert olmak gerekir." Diğerlerine gelince... burjuvazi onları da birkaç kırıntıyla kandırıp "ulusun çıkarlarıyla uzlaştırmaya" (eh bu da doğru!) çalışacaktır: "Grev" hakkı, "ifade özgürlüğü", "ulusal saygınlığa yaraşır" emekçi hakları! Hep yaşamadık mı bu usandırıcı tulûatı!

Burjuvazi, demokratik cennetinden uzaklaştığı karmaşık bir durumla karşı karşıya kaldığı her seferinde (**A**), kimi kaçınılmaz durumları yasal olarak biçimselleştirir (**C**); ve bu silâh, en azından normalleşmiş demokratik bir durumu elde etmeye yarar (**B**). Yeniden düzenlenmiş bu demokraside (uzun zamandan beri çürümüş bile olsa), liberal demokratlar, sendikacılar, stalinistler, troçkistler, maoistler, sosyalistler parlâmento koridorlarında, uzlaştırma komisyonlarında tekrar birbirlerini tebrik edeceklerdir: "Yurttaş ve insan hakları kurtarıldı... işçiler normal olarak işlerine döndüler ve yakında yurttaş olma haklarını kullanabilirler." (!)

Bütün bu unsurların (**A**-**B**-**C**-**D**) değişik kombinezonlarının işleyiş mekanizmasını saptamak için, burjuvazinin ille de topyekûn politik bir krizde olması gerekmez. Ne var ki, proletarya için ikili seçenek (hem de en keskin biçimde), en aşırı/en uç koşullarda kendini dayatır: ya demokrasi ve kaçınılmaz olan karşı-devrim felâketini kabul etmek (tarihsel örnekleri pek çok); ya da demokrasiyi süpürüp atmak (bunun da yalnızca bir tek sınırlı tarihî örneği var: Rusya'daki Ekim 17 ayaklanması).

"AYAKTAKIMI MI? PEKÂLÂ BEN AYAKTAKIMIYIM!"

(1871 Paris Komünü'nde proleterlerin varoşlarda haykırdığı devrimci bir türküden.)

Bundan tam 134 yıl önce de burjuvazi, proleterleri "ayaktakımı" yerine koyuyordu… proleterler de kendilerine yalnızca sefaleti sunan bu topluma yönelik tiksintilerini bir ayaklanmayla (1871 Paris Komünü) ortaya koyarak cevap verdiler buna.

Bugün kapitalist toplum, biz proleterleri, şiddetli sefaletin ve can sıkıntısının mutlak hâkimler olarak hükümranlıklarını sürdürdüğü çöplük-sitelere tıkıyor, balık istifi yığıyor. Bu aynı toplum bizi yalnızca tepe tepe kullanacağı işçiler olarak görüyor, bizleri toplumun alt tabakası olarak kabul ediyor ve kafamızı kaldırmaya cüret ettiğimizde de, bizleri o pek kibirli cumhuriyetlerinin döküntüleri olarak, ayaktakımı olarak niteliyor ve reddediyorlar.

"AYAKTAKIMI" MI? PEKÂLÂ BEN AYAKTAKIMIYIM!

Yıl 2005… bugün Fransa'nın 300'e yakın yerel yönetim çevresinin mahallelerindeki yangınlarda Berlin'deki, Brüksel'deki, Barselona'daki, Yunanistan'daki… proleterler kendilerini görüyor, kendilerini buluyorlar.

Belediyelere, bankalara, posta idaresine, adliye saraylarına, sosyal sigorta kurumlarına, iş ve işçi bulma kurumlarına, depolara, mağazalara, ulaştırma merkezlerine… saldırılar var.

Proleter Arkadaş,

yoksulluğumuzun, sömürülmemizin, sınıf kardeşlerimizin katledilmesinin (buna "can sıkıcı hata" diyorlar), hep daha ağır mahkûmiyetlerin, aramızdan bazılarının günlük yaşamın dışına atılmalarının sorumlusu olan ve onları koruyan özel mülkiyettir, metalardır, kurumlarıdır.

Devlet bizleri yoksul semtlere, fabrikalara, okullara kapatmak için her şeyi yapıyor : "yaşadığımız" bu yerler arasında uzun mesafeler oluşturuyor, sonra ulaştırma, polisler, toplumsal yardım görevlileri ve diğer "yakın çevre" toplumsal-aynasızlar, alıklaştıran/sersemleştiren okulsal, sportif faaliyetler ve daha niceleri…

Proleter Arkadaş,

bu çitleri aş, tıkıldığın o kenar mahallelerden çık! Arjantin'e bak: oradaki proleterler ekonomiyi felce uğratarak ve baskılara karşı saldırılarını örgütleyerek her şeyi engellemek için farklı semtlerden çıkıp birleştiler.

İş başındaki ya da yedekteki siyasetçiler, sağdan olduğu gibi soldan da, gazeteciler ve bütün diğer resmî yalan erbabı, dernekçiler, "Saygın Kenar Mahalle"nin rezil ikbal avcıları, solcu softalar… hepsi, bilmem hangi alçak bakanın istifasının ya da gelecek seçimlere yığınsal katılımın işleri değiştireceğine inandırmaya çalışırlar bizleri; hepsi bizleri daha çabuk mezbahaya sürüklemek için yurttaş uysallığımızı satın almaya çabalarlar.

"Sürekli, sağlam" bir işi olan Proleter Kardeş, ya sen?! "Toplumsal asansör"e bindiği söylenen sen… her katında artan sömürünün ya da işsizliğin seni beklediğini; gelecek ayaklanmalarının katlarında toplum polislerinin, "çevik kuvvetler"in daha şimdiden seni beklediğini unutma! Bugün gözlerinin önünde cereyan eden bu olaylardaki "ayaktakımı" aşağılamasında sakın devlete katılma! Sokağa inmeye cesaret edenlerin ezilmesine ortak olma!

Devletin bize kabul ettirmek, zorla benimsettirmek istediği genç/yaşlı, kenar mahalleli/kentli, göçmen/safkan fransız… bölünmelerine tek bir ses olarak cevap veriyoruz:

"AYAKTAKIMI" MI? PEKÂLÂ HEPİMİZ AYAKTAKIMIYIZ!

Bizi yıkanı yıkalım, yok edelim!
Öyle ki bu toplumun yalnızca külleri kalsın!
Devletin şiddeti karşısına proleter şiddeti çıkartalım!
Kenar mahallelerden çıkalım, sermaye ve devletine karşı kendimizi savunmak için örgütlenelim!

ENTERNASYONALİST KOMÜNİST BİRLİK (EKB)

B.P. 33, Saint-Gilles (BRU), 3
1060 – Bruxelles – BELÇİKA

www.gci-icg.org

Yoldaş,
bu bildiriyi kısmen ya da tamamen kopya etmekte tereddüt etme; bu bildiri, bizzat kendi kölelik koşullarını ortadan kaldırmak için mücadele eden, yaşayan bir sınıfın ifadesidir. (Kasım–2005)

DEVRİMCİLERİN SAVAŞA KARŞI OLAN TUTUMLARI, HER ZAMAN DEVRİMCİ YENİLGİCİLİKTİR.

Devrimcilerin [komünistlerin] kapitalist savaşa karşı tavırları her zaman aynıdır: **savaşın karşısına toplumsal devrimi çıkarmak, "kendi" burjuvazisine ve "kendi" ulusal devletine karşı mücadele etmek.** Bu tutum tarihsel olarak **devrimci yenilgicilik** [défaitisme révolutionnaire] diye adlandırılır, çünkü proletaryanın kendi ülkesindeki düşmana karşı mücadele etmesi gerektiğini ve dünya proletaryasının devrimci birliğine katılmasının ancak bu şekilde olacağını açıkça ilân eden bir tutumdur bu. Proleter devrimin tüm dünyada gelişebilmesi de ancak böyle olacaktır.

İşçi hareketlerinin doğuşundan bu yana **savaş ve devrim** sorunu, savaş ve devrim arasındaki karşıtlık sorunu temel bir sorundur. **Savaş ve devrim** döneminde, iç savaşın iki kutbunda yer alanların kimler olduğu en açık biçimde görülür (ve tarih bu iki kutup arasındaki karşılıklı etkileşmeyi bize gösteriyor). Bütün işçi tarihi boyunca savaş ve devrim karşısındaki bu tutum, falan savaşın haklı olduğunu filân ülkenin saldırıya uğradığını iddia ederek savaşa ancak belirli durumlarda karşı çıkan, falan ulusun feşmekân ulusa karşı kurtuluşunu destekleyen ve de devrimci (veya sosyalist ya da anarşist hatta komünist) geçinen bütün güçlerin maskelerini düşürmüş ve karşı-devrimci yüzlerini[1] göstermiş olan önemli bir nokta olmuştur.

Buna karşılık **devrimci** bakış açısından hiçbir şüpheye yer yoktur, savaşın doğasını anlamak için hiç kimsenin onun patlamasını beklemeye ihtiyacı yoktur ne de burjuva akıldaneleri [entelektüelleri] arasında veya kurulu düzenden yana ahkâm kesen gazetelerde ("*Le Monde Diplomatique*" gibi [Türkiye'de de "*Cumhuriyet*" gibi sözgelimi]) pek moda olan jeopolitik kurgulara gerek var. "Saldıran" veya "saldırıya uğrayan"ı tanımlamak için iki rakibin yapacakları açıklamalar ne olursa olsun, **komünizmin** tüm **programsal konumları** gibi, **devrimcilerin burjuva devletler (ya da özerklik veya bağımsızlık isteyen milliyetçi bölüngüler) arasındaki savaş karşısındaki tavırları yalın ve belirleyicidir:**

- ✓ **desteklenecek haklı savaş yoktur;**
- ✓ **savunma savaşı yoktur;**
- ✓ **bütün ulusal kurtuluş savaşları emperyalistler arası (yani emperyalist) savaşlardır;**
- ✓ **biri barıştan diğeri savaştan yana iki kamp yoktur;**
- ✓ **biri uygarlığı diğeri barbarlığı temsil eden iki kamp yoktur;**
- ✓ **diktatör ya da faşist bir kampa karşı demokratik bir kamp yoktur ne de tersi.**

Savaşları için [proleterleri] silâhaltına almak gayesiyle karşı karşıya gelmiş olan iki kampın kapitalistleri tüm bu formüllerin aksini ayrım gözetmeksizin kullanmışlardır.[2]

Devrimcilerin klâsik tavrı, olanca güçleriyle **ulusal devletler arasındaki bütün savaşlara** karşı çıkmaktır. Ve bu tutum, dünyayı kendisine benzetmek isteyeceğimiz bir düşünceye, sahip olacağımız [böylesi] bir düşünceye bağlı değildir; söz konusu "düşünce", "mezarlıklar barışı"nı savunma eğilimlerini zımnen itiraf ederek sonsuz barış adına en sonunda değişmez bir biçimde şu ya da bu kapitalist kampı seçen pasifistlerin ortak paydasıdır daha ziyade. Hayır tersine, savaşa karşı olan bu devrimci tutum **proletaryanın maddî çıkarlarından** kaynaklanır; proletaryanın sermaye ile olan uzlaşmaz çelişkisinin belirli bir andaki hükümet politikalarına bağlı olarak falan ya da filân burjuva bölüngüyle olan bir karşıtlık değil ama sürdürdüğü politika ne olursa olsun burjuvazinin bütününe yönelik bir karşıtlık olmasından kaynaklanır. Devletler arasındaki tüm savaşlara karşı olan bu kılgısal uyuşmazlığımız, çıkarlarımızın kaçınılmaz sonucudur, [yani bu devletler] "faşist" veya "demokrat", sağcı ya da solcu, ulusalcı emperyalist ya da

---

[1] 1914'te Avrupa Sosyal-Demokrasisi'nin resmen ulusal savaştan yana tavır alması olgusu, uzun zamandır komünist militanlar tarafından açığa vurulmuş olan karşı-devrimci doğalarının doğrulanmasından başka bir şey değildir. Ayrıca özellikle alman Sosyal-Demokrasi'si "kendi" devletinin askerî emperyalist faaliyetlerini zaten destekliyordu. Ama 1914'te sosyalist partilerin emperyalist ve burjuva karakterlerinin tamamen ve kesin bir biçimde açığa çıkmış olması, [böylece] "çok yakın bir geçmişte proleter örgüt niteliğini yitirmiş olan bir Sosyal-Demokrasi" efsanesinin – sayısız merkezci parti ve grup tarafından – korunması ve sürdürülmesine yaramıştır.

[2] Burada tavırlarımızı kanıtsız ve açıklamasız bir biçimde koyuyoruz ortaya. Tüm ulusal kurtuluş savaşlarının emperyalist savaşlar olmaları veya barışın savaşın bir parçasını oluşturuyor olması konularındaki açıklamalarımızı öğrenmek isteyenlere; diktatör veya faşist bir kampa karşı demokratik bir kampı desteklemeyi niçin reddettiğimizi anlamak isteyenlere… merkezî yayın organımızın eski sayılarına başvurmalarını öneririz. Çeşitli sayılarda yer alan kullanılabilir malzemeyi [makaleler, yazı dizileri vb.] ve bu malzemenin konularına göre işlevsel içeriği hakkında bilgi sahibi olmak için, basit bir istek üzerine gönderebileceğimiz "İÇİNDEKİLER" belgesinin [şimdilik türkçesi yok] incelenmesini tavsiye ederiz.

emperyalist milliyetçi[1] oldukları için değil ama düpedüz ve yalnızca burjuva oldukları için onlara karşı koyuyor olmamızın kaçınılmaz sonucudur. Bu karşıtlığımız, görmezlikten gelinemeyecek olan bir gerçeğin sonucudur: sömüren ve sömürülen arasında birinciye yarar [kâr] sağlamayan bir birlik olamaz… tüm cephelere veya bir kampa karşı diğerine verilen eleştirel destekler, proletaryaya karşı burjuvaziye yarar sağlar.

Her sınıf, çıkarları ve programı doğrultusunda davranır. Sermaye, birbirleriyle mücadele eden bir sermayeler bütünlüğünden başka bir şey değildir. Sermayeler arası savaş bizzat sermayede içerilir ve söylemleri ne olursa olsun tüm burjuva bölüngülerin, değerlenmek için değerlere [kullanım değeri, insanın insan olarak değeri gibi değerlere] karşı mücadele içindeki değerin [değişim değerinin] bizzat doğasından türeyen ticarî ve askerî savaşlara şu ya da bu biçimde katılmaları tam da bu yüzdendir.

Aynı şekilde ulusal savaşlarda kurbanlık koyunlar olmayı reddederek **proletarya da tek bir sınıf** [ayrı, bağımsız bir sınıf] **gibi davranabilir**. Burada söz konusu olan, başkaları arasından yapılmış [herhangi bir] bir tercih değil ama **onun bir sınıf olarak varlığıdır**: diğer proleterlerin karşısına çıkaracağı – bölgesel ya da özel olarak savunulacak – hiçbir çıkarı yoktur, tersine, sermayeye karşı olan sınıf eylemi ne kadar sınırlı olursa olsun proletaryanın her bölüngüsü bu bütünlüğü taşır, tüm savaşlara karşı koyarak insanlığın çıkarlarını ifade eder.

Proleterlerin pek çok ulusal savaşlara katıldıkları ve şu ya da bu kampı destekledikleri söylenecektir bize. Doğrudur, ama bunu kendi çıkarlarıyla uyum içinde değil, kesinlikle egemen sınıfın ideolojik hâkimiyeti altında yapıyorlar. **Dünya çapında bir sınıf olarak değil ama burjuvalar için kurbanlık koyunlar olarak** yapıyorlar bunu. Devrimci bir sınıf olarak değil ama **kendilerini bir sınıf sıfatıyla yadsıyarak** ve halka, ulusa ("vatanı olmayan" proletaryanın bizzat bir olumsuzlaması olan ulusa) katılarak yapıyorlar bunu. Örneğin İkinci Dünya Savaşı gibi yığınsal ve popüler burjuva bir savaş, proletaryanın yani sermaye yararına devrimin bizzat öznesinin doğrudan tasfiyesidir. O hâlde her kapitalisti, önce tecimsel ardından askerî savaşı içindeki her [kapitalist] bölüngüyü kendine çeken kişisel [tikel] çıkarların da ötesinde, sermayenin, bütünlüğü içindeki sermayenin savaşta **nesnel** bir çıkarı vardır: devrimin bizzat öznesinin çökertilmesi, bir güç olarak komünizmin – bazen uzun bir dönem için – dağıtılıp yok edilmesidir bu çıkar.

Buna karşı proletaryanın bir sınıf olarak gelişmesi, bizzat yaşamdan hareket eder. Aslında mücadelemiz daha ortaya çıkışımızdan itibaren özel mülkiyetle, sermayeyle, devletle olan çatışmalarımız yoluyla, bir sınıf olarak bizzat var oluşumuzla başlar. Örgütlü devrimci proleterler olarak tavırlarımızın [konumlarımızın], mevcut kampların söylediklerinin kabul edilmesinden değil, ama sömürüye ve – düzenin bize dayattığı ve de savaşlarda had safhaya ulaşan – gayriinsanî koşullara karşı olan sürekli çatışmalarımızdan hareket ediyor olmaları da bu yüzdendir.

Fakat savaş bu toplumun bizzat özü olduğu için, kapitalizm dönemsel savaşlar olmaksızın yaşayamayacağı yani çevriminin üretici güçlerin art arda gelen tahripleri üzerinde temellenmiş olması yüzünden… savaşa karşı olan gerçek, derin ve köktenci yegâne karşıtlık, devrimci karşıtlıktır; yalnızca toplumsal bir devrim, kesin olarak savaşların hakkından gelebilecektir hem de sonsuza dek.

Savaş karşısında devrimcilerin haykırışlarının her zaman "**Evrensel bir devrim için emperyalist bir savaşı toplumsal savaşa dönüştürelim!**" olmuş olması bu yüzdendir.

Ama savaşa ve uluslararası sermayeye [yönelik] gerçek bir karşıtlık, her iki kampta da insanları silâhaltına alan devlete ve burjuvaziye karşı kılgısal açık bir karşıtlık anlamına geldiğinden, yalıtılmış hâliyle bu yönergenin tarihsel bakımdan yine de yetersiz olduğu görüldü. Ve burjuvazi silâhaltına alınmayı ve savaşa katılmayı dayatmak için **devletin bütün yıldırgan** [terörist] **araç gerecini** yani "savaş hâli"nin ilânını, "genel sansür"ün uygulanmasını, seferberlik ilânını, milliyetçi bağnazlığı (ırkçılık, yabancı düşmanlığı, dinsel yobazlığı vs.), "vatan hainliği"yle karşı kamptan yana olmakla suçlanan devrimcilerin ezilmesini vs.[2] kullanmayı bildiği için bu karşıtlık kendini kılgısal bir biçimde ortaya koyar.

Böylesi koşullarda her savaşın yol açacağı sömürü artışına karşı somut bir mücadele yürütmeksizin savaşa ve genel olarak burjuvaziye karşı olduğunu ilân etmek, düpedüz kalıplaşmış bir propaganda cümlesi olacaktır yalnızca, ama **savaşım için devrimci bir yönelim** olmayacaktır.

Aslında burjuva bir savaş, her şeyden önce devletin **"kendi" proletaryasına karşı bir savaşıyla** gerçekleşir, bir başka ifadeyle, devrimci azınlığı tasfiye etmek, proletaryayı ezmek ve onu yavaş yavaş bu savaşın içine çekmek için söz konusu ülkenin proletaryasına karşı gerçekleştirilir [aslında]. "**Düşman kendi ülkemizde**", bu düşman "**kendi burjuvazimiz**", "**kendi devletimiz**"dir olgusunu üstlenmenin zorunlu, kaçınılmaz hâle gelmesi demektir bu. Proletaryanın dünya devrimiyle birlikte enternasyonalist dayanışmayı gerçekten üstlenmesi, mücadelede "kendi" burjuvazisinin, "kendi" devletinin yenilgisine yol açmak içindir. Ya da daha genel bir yaklaşımla söylenirse, dünya devrimi, dünya proletaryasının **devrimci yenilgiciliğinin** genelleşmesidir tam da.

---

[1] Bugün Türkiyeli solcular, bilinçli veya değil, "gerici ve faşist MHP" hareketini "milliyetçi", öte yandan "ilerici ve demokrat PKK" hareketini de "ulusalcı" diye niteleyerek PKK'nın ulusalcığını olumlamaya çalışırlar; bu hareketin milliyetçi dolayısıyla proletarya karşıtı niteliğini arapça kökenli bir kelime yerine, daha "modern" türkçe bir sözcüğün arkasında gizlemeye çalışırlar. (ç.n.)

[2] Orduyu terk edenlerin toplandıkları bölgelerin bombardıman edilmesi (bkz. "Communiste", № 43, Irak'taki sınıf savaşımı üzerine olan çeşitli makaleler) veya savaşa katılmayan kent ve köylerin imhası da bu "vs."ye dâhildir.

Üstüne üstelik falan ya da filân "ülke"nin proletaryası[1] **"vatan hainliği suçu"nu işlemeksizin, "kendi ordusu"nun yenilgisine katkıda bulunmaksızın,** "kendi ülke"sinin ordusunu dağıtıp çökertmek için açıkça faaliyette bulunmaksızın... ne "kendi" burjuvazisine ve "kendi" devletine bir sınıf darbesi vurabilir ne de "diğer kampta" o da "kendi" burjuvazisine "kendi" devletine karşı mücadele içinde olan sınıf kardeşine elini uzatabilir. Üstelik devrimci yenilgiciliğin somutlaşması, "diğer kampın" askerleriyle (üniformalı proleterlerle) cephe boylarında kurulan kardeşliklerle (merkezciliğin kabul ettiği tek görüş) olmaz yalnızca, **"kendi" ordusunun yok edilmesi** için yürütülen somut faaliyetlerle olur.

Devrimciler, subaylarına karşı bağımsız olarak örgütlenmeleri için askerlere yaptıkları çağrılarla, ordunun baltalanması [sabote edilmesi] somut eylemlerine kazandırdıkları yönelimle, silâhlarını "kendi subayları"na karşı kullanmaları yönergeleriyle (ve bunun uygulanması için yürüttükleri enerjik mücadeleyle), silâhların şu "aziz vatan"ın "kahraman subayları"na doğrultulmasının [aslında] "dış düşman"a çevirmek demek olmasıyla da tarihsel bakımdan merkezcilerden ayrılırlar.

Gerçekte savaş ve devrim tecrübesi, özellikle de "Birinci" Dünya Savaşı diye isimlendirilmiş olanın somut tecrübesi, söz konusu yönergenin pratik somutlaştırılması yani "kendi" devletinin yenilmesi amacıyla "kendi" burjuvazisine karşı açık bir mücadele eşliğinde değilse eğer, burjuva savaşa karşı devrimci mücadelenin bu yönergesinin tamamen yetersiz ve hemen tamamen merkezci olduğunu açığa çıkartmaya yaradı. "Yabancıya karşı savaş" her şeyden önce bu ülkenin "proletaryasına karşı bir savaş" demektir her durumda. Bir burjuvazi veya somut bir ulusal devlet tarafından yönetilen bir seferberliğe karşı çıkılmış olduğunda, "hangisi olursa olsun tüm burjuvaziye karşı" mücadele edildiğini söylemek veya "kendi" ülkesinin yenilmesi için somut biçimde davranmaksızın "savaşa karşı devrimci mücadele"ye çağırmak, **propagandacılığa**[2] düşmek ve de **şovenizmin ekmeğine yağ sürmekle** aynı şeydir aslında.

Şu Birinci denilen Dünya Savaşı esnasında İkinci Enternasyonal'in merkezi, – "vatanın savunulması"ndan yana olduğunu açıkça ilân etmiş olan kendi sağının tersine – devrimi savaşın karşısına dikeceğini iddia etti ve "savaşa karşı savaş" kadar köktenci yönergeler ileri sürdü. Ama aynı zamanda devrimci yenilgicilik yönergelerine de karşı çıktı, çünkü diyorlardı, "bunlar düşman ulusa yarayacaktır" (tıpkı şu "omzu kalabalık" generaller gibi!) ve böylece sonunda "ne yenilgi ne zafer" gibi yönergeler önerdiler.

Burjuvazinin hiçbir bölüngüsünün asla kendini savaştan yana ilân etmediğini, [tersine] hepsinin barış için mücadele etmeyi iddia ettiklerini ve bizzat generallerin de **"barışın, savaşın çok önemli silâhından başka bir şey olmadığı"**nı bildiklerini unutmamak gerekir. E. David gibi sosyal-demokratlar [mecliste] savaş bütçesi lehine oy kullandıklarında, bu, savaş adına değil ama barış adınadır ve "yenilgiyi engellemek" içindir.[3] E. David bu oylamayı şöyle haklılıyordu:

> «*4 Ağustos* [1914] *tarihli oylamamızın anlamı şudur: savaş için değil ama yenilgiye karşı* [oy kullandık].»

Proletarya ve "kendi" devleti arasındaki bir savaş olarak somutlaşan savaşa karşı, burjuva sosyalizminin klâsik tavrı gibi "ne zafer ne yenilgi" tavrının da proletaryayı örgütsüzleştirdiği ve onu mezbahaya doğru sürüklemeye katkıda bulundukları açıktır.

Bu sorunda Lenin, uluslararası toplantılarda (Kiental ve Zimmerwald konferanslarında) hâkim merkezci [orta-yolcu, "ne zafer ne yenilgi" yanlıları] tutuma karşı çıkmış olan "uluslararası komünist sol"a katıldı. Kişilerin putlaştırılmasının ötesinde ve Lenin'e yönelik yaptığımız tüm eleştirilere rağmen, devrimciler tarafından yapılmış bu eleştiriyi gerçekten paylaştığı ve uygulamada sosyal-demokrat orta-yolculuğa tavır aldığı bu yıllarda onun adını zikretmekten çekinmiyoruz...

> «*"Savaşa karşı devrimci mücadele" çağrısı, bu durumda bu çağrıdan bağlı olduğumuz hükümete karşı olan devrimci eylemlerden ve savaş zamanındaki eylemlerden söz etmeyi anlamıyorsak eğer, boş ve anlamsız bir haykırıştır bu yalnızca... II. Enternasyonal kahramanlarının atmayı pekiyi becerdikleri bir haykırış. Bunu anlamak için bir saniye* [bir an olsun] *düşünmek yeter... Savaş zamanında kendi ülkesinin hükümetine karşı devrimci eylemlerden söz edildiğinde, söz konusu olan, bu hükümetin yenilgisini istemek değildir yalnızca, ama hiç kuşkusuz ve tartışmasız, bu yenilgiye katkıda bulunmaktır.* {...} *Savaş zamanında devrim, bir iç*

1 [Falan ya da filân ülken*in* değil de] falan ya da filân ülke "**içindeki**" proletaryadan (dünya proletaryasının bir parçası olarak) söz etmek programsal açıdan her zaman daha doğrudur, ama bu, hâkim dilin [fransızca, türkçe gibi yüzlerce dilden biri değil, ama burjuvazinin damgasını taşıyan herhangi bir dilin] sınırları dâhilinde kimi zaman anlatış biçimini çok fazla ağırlaştırır. Kısaca anlatış biçimine aldırmaksızın daima falan ya da filân ülke "**içindeki**" dünya proletaryasını [onun bu ülkede yaşayan parçasını] kastettiğimiz açıktır.

2 Reformist bir tutum olacağı için doğrudan talepleri desteklemenin gerekmediği ama devrim için mücadele etmek gerektiği kanısında olanlar tarafından desteklenmiş olan tavra benzer idealist bir tavırdır aslında söz konusu olan. Sanki reformistler, proleterlerin doğrudan çıkarlarını karşılayıp yerine getirebilirlermiş gibi! Sanki toplumsal bir devrim için mücadele, tüm doğrudan taleplerin genelleşmesinden başka bir yolla ortaya çıkabilir ve sağlamlaşabilirmiş gibi! Sanki bizzat **devrim**, proletaryanın hep daha acil [doğrudan] bir ihtiyacından, bir gereklilikten başka bir şeymiş gibi!

3 Sosyal-demokratların şu ünlü savaş bütçesi lehine oy kullanmaları (yapılmış olan tüm [karşı] gürültülere rağmen), proletaryayı parçalamayı ve onu mezbahaya yollamayı hedefleyen genel pratiklerinin simgesel parçasından başka bir şey değildi. Bu aldatmaca, burjuvaların çıkarları için öldürmeyi ve öldürülmeyi kabul etmeleri gayesiyle proleterlerin uysallaştırılması faaliyetinin, çok daha genel ve çok önceden başlatılmış bu faaliyetin parlâmenter bir formalitesinden başka bir şey olmadığı hâlde, söz konusu oylamanın savaşın patlamasında belirleyici olduğunu zannetmekten ibarettir. Bizzat sosyal-demokratlar bu oylama çevresinde bir yalan ağı kurmuş oldukları için, onu haklılamaya kalkışmalarının örneklerini burada aktarmak [yukarıdaki örnek gibi] ilginç olacaktır.

savaştır; ve hükümetler arası savaşın bir iç savaşa dönüştürülmesi de askerî başarısızlıklarla, hükümetlerin yenilgileriyle kolaylaşır; öte yandan [bu savaşın] *bir iç savaşa dönüştürülmesine yapılacak katkı, eğer hazır fırsatı doğmuşken* [hükümet] *yenilgiye itilmezse imkânsızdır.*

Yenilgi "sloganı" tam da şovenler (Birlik Komitesi'ni Çekheidze bölüngüsüyle paylaşanlar) tarafından gürültüyle reddedildi, çünkü bir savaş esnasında bağlı olunan hükümete karşı tutarlı bir biçimde devrimci eyleme başvuran tek slogandır bu. Ama yine de bu yönergelerde eylem yoksa "savaşa ve yaşam koşullarına karşı" mücadele üzerine olan milyonlarca tümce, istendiği kadar devrimci olsunlar, sonuçta yalnızca lâfügüzaftır. {…} Yenilgiciliğin karşıtları, hükümete karşı olan devrimci karışıklıklar ile onun yenilgisine sağlanması gereken katkı arasındaki mevcut ilişkinin bu apaçık gerçekliğini çekinmeden kabul etmeye cesaret etmeksizin [aslında] *düpedüz kendilerinden korkuyorlar. {…} "Ne zafer ne yenilgi" sloganından yana olan, bilinçli ya da bilinçsiz, bir şovendir; en iyi durumda proleter siyasetin bir düşmanı, güncel hükümetlerin, bugünkü egemen sınıfların yandaşıdır.*»[1]

Devrimci yenilgiciliğin, devrimcilerin [savaş karşısındaki] her zamanki konumlarının [tavırlarının] bu somutlaşmasının hiç de falan ya da filân burjuva bölüngünün siyaseti üzerine [yapılan] ideolojik bir kurgudan çıkmadığını, ama proletaryanın ve onun yaşamsal ihtiyaçlarının bizzat özünden kaynaklandığını da saptamak gerekir. Aslında proletaryanın savaşımı yani komünist devrimin programsal içeriğinin tümü, sömürüye karşı mücadeleden doğar. Savaşa karşı çıkmış bir proletaryanın sömürüye karşı olan sürekli mücadelesini ("kendi" patronlarına, "kendi" burjuvazisine, "kendi" sendikalarına, "kendi" hükümetine karşı olan mücadelesini) terk etmemesi, ama – savaş hem sömürü koşullarının hem de genel olarak **yaşam (ve mücadele) koşullarının tümüyle birdenbire ağırlaşmasının ortaya çıkması** demek olduğundan – mücadelesini daha da yoğunlaştırması gayet doğalıdır. Proletaryanın kendi yaşam koşullarını hesaba almamasına çalışanlar, daha fazla fedakârlık ve düşük ücretle çalışmayı ve de savaş çabalarını desteklemek gayesiyle – ülkeye ve koşullara göre değişen – günlerce süren zorunlu bir çalışmayı ya da "ulus"un savaşına katkıda bulunmak için ücretlerden belli bir kesinti yapmayı dayatan (Saddam Hüseyin savaşı için gerekli parayı bulmak amacıyla aylar boyu süren bedava çalışmayı dayatmıştı) bakanlık kararnamelerinden geçerek cephe için gönüllü para yardımı toplamalara kadar uzanan daha pek çok şeyi isteyenler, hiç istisnasız bu aynı burjuvalar, bu aynı sendikacılar, bu aynı siyasetçiler ve yöneticiler olacaktır. Bu koşullarda ulusalcılık proletaryaya saldırırken merkezciler de savaş için fedakârlıkları dayatan burjuvazinin çeşitli kesimlerine karşı [ortaya çıkan] doğrudan devrimci mücadeleyi[2] zayıflatmaya çalışır. Ve bu amaçla da "düşman ülke"nin ekmeğine yağ sürmemek gerektiğini, sermayenin tüm bölüngüleri eşit olduğu için genel olarak kapitalizme karşı mücadelenin kesinlikle devrimci yenilgiciliği [bozgunculuğu] gerektirmediğini bahane ederek genel olarak devrimin savaşa karşıtlığı konusunda muğlâk yönergeler ileri sürmekte tereddüt etmezler.[3] Böylelikle merkezciliğe özgü bu tavırlar (savaşa karşı ve devrimden yana yankılar uyandıran bir alay beyanatın, artan burjuva yansızlığının bilinen tavrına benzeyen bu tavırlar), sömürüye karşı olan bütün doğrudan mücadelelerin ulusal [savaş] çabalarına [karşı] sabotajcı bir görünüm kazandıkları ve devrimci mücadelenin de günlük nafakayı elde etmek için kaçınılmaz hâle geldiği tam da bu anlarda, – karşı-devrimci olarak korunmuş olan – en son engeli oluşturabilirler.

Tüm savaşlarda proletaryanın sömürü oranı dolaysız bir biçimde artar. Yıkımlar ve gereksinimlerini sağlamadaki eksiklikler [hatta yokluklar] yüzünden, ayrıca tüm savaşlar proleterleri cephelerde ölmeye ve öldürmeye "ikna etmek" için devlet terörizminin zincirlerinden boşanıp kudurması demek olduğundan… proletaryanın yaşam koşulları iyice bozulup geriler.

"Kendi" burjuvazisine karşı mücadele etmenin ve "kendi" ulusal (emperyalist) kampına karşı savaşmanın uydurulmuş veya [birileri tarafından] devrimci harekete sokuşturulmuş bir tavır olmaması bu yüzdendir. Bu tutum, savaşla birlikte niteliksel bir sıçrayış gösteren **sömürüye karşı mücadelenin bizzat gelişmesinin** sonucudur. Barış zamanında belirli bir gerçekliği **varmış gibi görünen** ekonomi ve politika arasında yapılan ayrım (sayesinde proleterleri kandırabilmenin beklendiği bir ayrım), savaş esnasında hemen tamamen **ortadan kalkar** yani proletaryanın iktisadî [denilen yaşam] koşullarını siyaset yapmaksızın savunma kuruntusu çöküverir. Proletaryanın

---

[1] V. I. U. Lenin, "*Emperyalist Savaşta Yenilgiciliğe Dair*", "*Sosyal-Demokrat*"ta yayımlandı, № 43, 26 Temmuz 1915.

[2] Birliğimiz [EKB], iktisadî mücadele ile siyasî mücadele ve doğrudan [acil talepler için] mücadele ile tarihsel mücadele [değerin diktatörlüğüne son vermek için proletarya diktatörlüğü, komünizm vb. için mücadele] arasında yapılan sosyal-demokrat ayırmayı (her zaman arkasından aracı programların veya köprü-programların hazırlanmasına yarayan bu ayırmayı) daima mahkûm etmiştir. Bunun genel bir doğru olduğu kesin, ama bu savımızın toplumsal olarak açık bir hâle gelmesi ve doğrudan doğruya üstlenilmesi tam da savaş zamanlarında olur. Gerçekte herhangi bir savaş esnasında proletaryanın tüm iktisadî mücadelesi millî savaş çabalarına saldırır, sömürüye karşı olan tüm doğrudan mücadeleler de devlete karşı bir savaş görünümü kazanır. Bu durumda proleter mücadele doğrudan doğruya devrimci bir mücadeledir.

[3] Sermayenin bütün bölüngülerinin aynı şekilde proletaryanın düşmanları oldukları kesin. Ama bu bağlamda sorun, bu kanıtın ["düşman ülke"nin ekmeğine yağ sürmemek gerektiğini vaaz eden "kanıt"ın] yegâne mümkün mücadeleyi yani sömüren, egemen olan ve ulusal savaş çabalarını dayatan devlete ve burjuvaziye karşı olan bir mücadeleyi felç etmeye yaramasıdır. Üstelik proletarya için kendi gücünü geliştirmenin ve aynı zamanda rakip kampın burjuvazisine yani genel olarak sermayeye karşı mücadele etmenin tek biçimidir bu… daha sonra göreceğimiz gibi, "ordusu"nun devrimci yenilgisinde ve ayaklanmanın genelleşmesinde somutlaşan [gerçekleşen] de budur.

toplumsal karışıklıkları ve doğrudan eylemleri ortaya koyacak olan – devrimci yenilgiciliğin yaygınlaşması sayesinde mümkün olacağını unutmamak gerekir. Bu karışıklıklar ve doğrudan eylemler, uluslararası burjuvazinin dayatmaya çalıştığı cephe sınırlarının ötesinde hareketi eşgüdümlü kılacak olan proletaryanın öncü kesimlerinin yararına olacaktır; öncü azınlıkların devrimci yenilgiciliği "rakip kamp"ta geliştirmekte daha yetenekli olacakları ve de devrimci yenilgiciliğin en yaygın ve en derin olduğu kampta olacaktır kesinlikle. Dolayısıyla devrimci yenilgiciliğin daha zayıf olduğu ve engelsiz bir baskının uygulandığı vs. kampa [yönelik] en önemli enternasyonalist destek de, **devrimci yenilgiciliği** "diğer kamp"a da dayatmayı başaracak olan yoldaşlardan gelecektir. Daha önce de söylendiği gibi, "diğer kamp"tan yoldaşların en değerli desteği, "onların kendi" ordularının devrimci yenilgisinden doğacaktır; ve bu yoldaşlar cephelerde kardeşliğe, [karşı kampta] orduyu terk etmeye, **tüm burjuva ordularda yenilginin yaygınlaşması** için mücadelenin örgütlenmesine yapılacak çağrı güçlerinin, "kendi" ordularının dağıtılması ölçüsünde arttığını göreceklerdir.

Devrimci yenilgicilik özü gereği **geneldir, ama asla ulusal değildir.** Kendini farklı ülkelerde ve burjuva kamplarda ortaya koymasına rağmen, bir ülke veya bir kampta somutlaştığında kaçınılmaz olarak diğerlerine de yayılma eğilimindedir. Bu tarihsel belirlenim, devrimci yenilgicilikle kaybedilecek hiçbir şeylerinin olmadığını tersine kazanacakları bir dünya olduğunu "bir kampın" proletaryasına göstermek için, yenilgiciliğin daha zayıf olduğu emperyalist alanlarda ve "kamplar"da yenilgi çabalarını (propaganda, eylem, baltalama faaliyetleri vs.) yoğunlaştırmaya çalışan proletaryanın öncüsü tarafından üstlenilip yönetilir ve yönlendirilir.

Devrimci yenilgiciliğin bu kaçınılmaz genelleşme olgusu, bütün büyük devrimci tecrübelerde görülebildi.[1] Savunmacı veya yansız (merkezci) kanıtların tersine, artık denetlenemez ve işgal de edilemeyen bir ülke, burjuvalar arası bir savaşı sürdürmek isteyen karşı kampın burjuvazisi için çok büyük bir tehlike içerir. Paris Komünü'nden 1917 Rusya'sındaki proleter devrime kadar proletaryanın bir ayaklanma hareketi karşısında "rakip ulusal ordu"nun, kimi birliklerde "kendi" burjuvalarına karşı ortaya çıkan hareketlere olduğu gibi kardeşliğe de yönelik önemli eğilimlere karşı koymak zorunda kaldığı ve kendini felç edilmiş bir durumda bulduğu görülebilir. 1918-19'da alman burjuvazisi bu yasaya kulak asmayıp ayaklanmış olan Rusya'ya karşı emperyalist savaşını sürdürmeye karar verdiğinde, her iki kamptaki komünistlerin devrimci yenilgicilik [yönündeki] eylemleri ve "hastalığın bulaşıcı özelliği" sayesinde devrimci yenilgiciliğin Almanya'da da kuşku götürmez bir biçimde güçlendiğini fark etti çabucak. Sonuç: proleter ayaklanma Almanya'da da yayılır. Rusya'nın eski müttefikleri de "*önceki askerî ve diplomatik anlaşmalara uymadığı*" bahanesi altında Rusya'ya savaş ilân ederler ve ardından on kadar ordu Rusya'daki ayaklanmayı yok etmeye çalışır. Ne var ki **devrimci yenilgicilik** böylece bütün ordulara **yayılır**: kardeşleşme, [askerler tarafından] subayların infazı, isyancı denizciler tarafından savaş gemilerinin ve askerî birlikler tarafından kışlaların işgali gibi işçi ve asker örgütlenmeleri de fransız, ingiliz ve belçikalı ordu güçlerine kadar yayılır. Bu durum karşısında en basiretli burjuvalar, daha fazla asker ve ordu göndererek – bu ordular ayaklanmış proletarya karşısında daima daha hızlı ve her zaman daha bir şiddetle dağılacağı için – bir ayaklanmayla, devrimci yenilgicilikle savaşmanın mümkün olmadığını anlarlar. Bir ordu göndererek bir ayaklanmayı ezmeye çalışmanın, bir selin taşkın sularını süpürge yardımıyla durdurmaya çalışmak gibi bir şey olduğunu söylediğinde Winston Churchill bu gerçeği ifade ediyordu.

Devrimci yenilgicilik asla bir ülke veya ulus sorunu olarak kavranamaz, ama [ancak] **proletaryanın sermayeye genel karşıtlığı** olarak [anlaşılabilir]. Hiçbir açıklama getirmeksizin şu ana kadar "kendi" burjuvazi"miz"den, "kendi" devleti"miz"den vs. söz ettik. Fakat tüm okuyucuların da bildiği gibi, birliğimiz [EKB] doğuşundan bu yana devletin bir **dünya devleti**, sermayenin de **dünya sermayesi** olduğunu belirtmekten, açıklamaktan hiç vazgeçmedi. **Devrimci yenilgicilik** bakış açısından "kendi" burjuvazisine, "kendi" devletine karşı harekete geçildiği zaman, – düşmanlarımızın, tavırlarımızın değişmez içeriğini bozarak inandırmaya çalıştıkları gibi – bunun karşımızdaki hükümetin veya burjuvaların uyrukluğu ile hiçbir alâkası yoktur. Proletaryanın tüm burjuvalara karşı, tüm hükümetlere karşı mücadele etmesi gerektiğini asla yeterince tekrar etmiş olmayacağız. Söz konusu olan **doğrudan** patronlara karşı ve **doğrudan** kolluk kuvvetlerine karşı savaşımı öne sürmek, kesinlemektir… ama dünya burjuvazisine karşı proletaryanın dünya çapındaki mücadelesinin bir parçası olarak. **Proletaryanın mücadelesi başka hiçbir araca** [örneğin "birleşik cephe" gibi, örneğin şu pek ünlü "MDD" gibi vs.] **dayanamaz** ve sermayeye olan mücadelenin her zaman sömürüye ve doğrudan devlet baskısına karşı bir savaşım olması da tam bu yüzdendir. Baskıya ve doğrudan sömürüye karşı olan bu savaşım, sermayenin dünya çapındaki birikiminin ve dünya devletinin bizzat temellerine saldırır. Bir başka ifadeyle, proletarya mücadelesinin temel karakteri, sermayeye karşı olan doğrudan eylemlerinin **örgensel merkezîleşmiş olmasıdır**; bu merkezîleşmişlik sayesinde (sermayenin mücadelesinin tersine) söz konusu mücadele tek bir semtte, tek bir sanayi bölgesinde, tek bir şehirde de ortaya çıksa, bütünlüğü içerir; ve önderlerinin sahip oldukları bilinçten bağımsız, bir bütün olarak proletaryanın genel örgensel [hayatî] çıkarlarını temsil eder.

Burjuvazi ve proletarya için mücadelenin temel belirlenimleri, tamamen birbirine karşıttır. Burjuva bir

[1] Ve de tersi: devrimci yenilgicilik kendini hiçbir yerde dayatamadığı ve proletarya da ulusa, halk cephesine, faşizme ya da anti-faşizme boyun eğdiğinde, şu İkinci – denilen – Dünya Savaşı sırasında olanlar gibi örneğin, emperyalist milliyetçilik [ya da ulusalcılık] tüm cephelerde ve kamplarda gelişir, katliamlar da tamamen yaygınlaşır. Bu savaş, ellerinde sımsıkı tuttukları bayraklarıyla ölen "işçi" cesetleri yığınları üzerinde temellenen yeni bir gelişme çevrimini tekrar başlatabilmek için sermayenin yok etme ihtiyacı duyduğu her şeyi yakıp yıkıp yok etti.

bölüngünün mücadelesi genel geçerliliği olduğunu iddia ettiğinde bile,[1] her zaman **bencil ve özel çıkarlar** içerir, çünkü değerlenme hareketinin tümü başka değerlenme süreçlerine, ister istemez çelişik başka çıkarlara saldırır. Bir burjuva bölüngü tarafından savunulan birlik kavramı [anlayışı], tamamıyla demokratik bir birlik, kararsız bir ittifak, karşıt çıkarların birleşmesinin sonucudur ve durmaksızın parçalanır. Burjuva birleşmenin düzeyi ne olursa olsun, söz konusu olan, rakip diğer bölüngülere karşı geçici bir birliktir her zaman. Buna karşın proletarya, özel bir görünüm için de mücadele etse, **bütünlüğü içindeki sermaye karşısında bir bütün olarak örgensel varlığını** koyar ortaya.

Bunun içindir ki "kendi" burjuvazi"miz", "kendi" devleti"miz" dediğimiz zaman, bundan anladığımız, söz konusu ulusun devleti[2] ve burjuvazisi **değil,** ama düpedüz bizi doğrudan sömüren burjuvazidir, bizleri her gün baskı altında tutanlardır, her "allahın" günü karşı koymak zorunda kaldığımız ve de bizleri savaş denilen mezbahaya sürüklemeye çalışan solcu softa takımıdır ve/veya sendikalardır, uzun lâfın kısası, bizi çepeçevre sarmış olan ve şu uluslararası kapitalist canavar karşısında genel güç ilişkilerini lehimize düzeltmek için kesip atmak zorunda olduğumuz dünya devletinin o ahtapot kollarıdır.

Eğer belirli bir anda sermaye düzenini yeniden kurmak için her gün karşı koyduklarımızın yerine önümüze başka patronlar çıkartılırsa ya da ulusal hükümet bizleri bastırmak için bir dış yardım isterse, **devrimci yenilgicilik**, eski patronlara ve şu sabık hükümete karşı verilmiş olan savaşla aynı biçimde, aynı nedenler yüzünden ve **tabiiyetlerinden bağımsız olarak bu yeni patronlara ve doğrudan baskıcı yeni kolluk güçlerine karşı da kullanılmaya devam edecektir.** Ulusal kurtuluş konusundaki burjuva ve emperyalist tartışma karşısında bu tutum, çok önemlidir. Gerçekte yerel burjuvalara karşı olan mücadele "emperyalist" burjuvalara[3] karşı bir mücadeleye doğru saptırılmak istendi pek çok defa ve [yine] sınıf mücadelesine karşı ulusal bölüngüler arasındaki mücadeleler dayatılmaya çalışıldı sayısız kereler. "Kendi" proletaryası tarafından tamamen aşılmış ve "anti-emperyalist" türküler çağıran burjuva kesimlerin muhalefetine maruz bir yerel burjuvazi, "emperyalist" bir bölüngünün yardımını isteğinde ya da "anti-emperyalist" olduğunu söyleyen burjuva bir bölüngü askerî olarak kendini diğerlerine kabul ettirdiğinde… pek karmaşık bir durum çıkar ortaya. Bu iki durumda da proletarya iki emperyalist güç arasında sıkıştırılmak istenir ve bu yolla toplumsal mücadelesi de emperyalist bir savaşa dönüştürülmeye çalışılır. Ama bu durumda da yeni bir olay karşısında değiliz: söz konusu olan proletaryaya karşı klâsik emperyalist bir savaştır… tüm emperyalist savaşlar gibi ulusal bayraklarla süslenmiş ve gizlenmiş bir savaş.[4] Açıktır ki bu sonuncu durum karşısında devrimcilerin konumu bir nebze olsun değişmez, ama tersine! **Devrimci yenilgicilik**, düzeni yeniden kurmaya çalışan "emperyalist gücün" karşısında olduğu gibi anti-emperyalist olduklarını iddia eden şu "ulus kurtarıcıları" karşısında da bütünüyle uygulanmaya devam ediyor ve doğruluğunu tümüyle ortaya koyuyor.

Yani **her durumda** emperyalist bir savaşın "kendi" burjuvazisine karşı toplumsal bir savaşa dönüştürülmesi için [yürütülen] devrimci mücadele, **devrimci yenilgicilikle** gerçekleşir, bir başka deyişle, **"kendi ülkemizde"** bulunan düşmana karşı, dünya sermayesi adına "bizi" sömürmeyi, "bizi" baskı altında tutmayı üstlenen düşmana karşı mücadelede somutlaşır. Sermayenin karşısındaki proletaryanın gücü, çeşitli burjuva bölüngülere karşı, sermayenin bize dayatmaya çalıştığı farklı hâkimiyet biçimlerine karşı mücadelelerde [durmadan] uyum gösterebilme yeteneğine bağlıdır kesinlikle.

Tüm burjuva savaşlar karşısında devrimciler her zaman bu aynı devrimci yenilgicilik yönergesini ileri sürdüler, sürüyorlar ve sürmeye de devam edecekler. Savaş karşısındaki şiarımız dün olduğu gibi bugün de şunlardır:

- ✓ **Düşman "kendi ülkemiz"de, "kendi" burjuvazimizdir!**
- ✓ **Dış düşmana çevirmemizi istedikleri silâhları "kendi" devletimize karşı yöneltelim!**
- ✓ **Burjuvalar arası savaşı devrimci bir savaşa dönüştürelim!**
- ✓ **Devletler arasındaki savaşları, tüm devletlerin yok edilmesi savaşına dönüştürelim!**

[1] "Yankee"lerin devleti, tarihte dünya sermayesinin genel çıkarlarını temsil etme sevdasında olan ilk burjuva toplumsal oluşum değildir. Kapitalizmin ortaya çıkışından beri çeşitli güç ve burjuva ittifaklar (örneğin Vatikan, Hindistan Kumpanyası veya Britanya İmparatorluğu'nun deniz kuvvetleri gibi), hep sağlam ve tek bir düzen kurmaya çalıştılar. Ama bu birlik, genel olarak burjuvalar arasında özellikle de Sosyal-Demokrasi saflarında savunulmuş olan bir dünya Tekel'i ve Ultra-Emperyalizm üzerine yapılan bütün kuramları hiçleyerek, yerle yeksan ederek durmadan parçalanıp dağılmaktadır.

[2] Diğer metinler de gördüğümüz gibi, ulus, burjuvazinin bir devlet olarak yapılanmasıyla hiç mi hiç düşümdeşmez.

[3] Bölgesel burjuvaların da emperyalist olduklarını unutmamak gerekir.

[4] "Ulusal kurtuluş" konusundaki tüm efsanelerin aksine, sermayenin bu tür savaşlarının, – burjuva solların dediği gibi – "sömürge ülkeler"e, "yoksul" veya "azgelişmiş" ülkelere özgü bir karakter olmadığının, bu tür savaşların, sermaye durdukça sürecek olan "ulusal savaşlar"ın uzun zamandır ve hâlen var olduğu ve de var olmaya devam edeceği şu yaşlı Avrupa da dâhil bütün dünyaya özgü olduklarının altını çizmek isteriz bu vesileyle. Bu tür savaşlar, sermayenin geçmişine veya onun evrelerinden birine de ait değildir, ama bizzat sermayenin gelişmesinin sonucudurlar ve bu toplumsal sistem var oldukça bu tür savaşlar da var olmaya devam edecektir.

Proleterler…

Devletin anti-terörizm kampanyasına boyun eğmeyi reddedelim, çünkü anti-terörizm, devlet terörizmi demektir!

Gıda maddeleri fiyatlarının artışı, yığınsal işten çıkartmalar, toplumsal yardımların budanması, güncel kapitalist kriz bahanesiyle sokağa atılan ve en temel yaşam olanaklarından mahrum edilen milyonlarca proleter… insanlığa karşı yürütülen kapitalist terör, dünyanın dört bir yanında büyük bir hızla artıyor, kudurganlaşıyor!

Ve bu, terörist devlet tarafından yaşam araçlarımıza el koyulmasıdır her şeyden önce!

Proleterler dünyanın onlarca ülkesinde ve daha şu yakınlarda Yunanistan'da, İtalya'da, İspanya'da… giderek ağırlaşan yaşam koşulları karşısında kendilerini savunmak için sokağa inip devletle çatışıyor.

Devletler, onların adlî makineleri ve polisleri, şu kutsal mı kutsal "dolaşım, çalışma, satmak, satın almak vs. özgürlükleri"ni engelleyen tüm proleter eylemleri (grevleri, yolları ve fabrikaları işgal edip ulaşıma kapatmalarını, çeşitli baltalama faaliyetlerini, gösterileri vs.) giderek daha sert biçimde bastırıp eziyorlar. Mücadele içindeki proleterler, devlet tarafından "suçsuz insanları (yani burjuva yasallığına ve düzenine boyun eğen yurttaşlarını) rehin almak"la, onları yıldırmakla, onları terörize etmekle suçlanıyorlar sürekli olarak.

Özel mülkiyet ve ticaret özgürlüğünün yeniden bir sorun olarak ortaya atılmasıyla kendisini korku içinde hisseden burjuvazidir gerçekte. Ve bu yüzden, "terörizm" tanımını demokratik düzenle bağlarını koparan en küçük eyleme kadar genişletir. Böylece bu tanım, aynı anda tüm şunları kast eder aslında:

- proletaryanın şiddetli tepkilerini özellikle terörizmle bir tutarak, bir sınıf hedefi içinde yer alan eylemleri, sınıflar-üstü, reformcu, dinsel, ulusal özgürlükçü vs. amaçlara yönelen çeşitli sınırlandırmalar yoluyla saptırılmış faaliyetlerle tamamen birbirine karıştırarak hâkimiyetinin temelden yıldırgan, terörist olan doğasını gizlemek;
- meta düzenine yönelik en küçük itirazlara karşı yasal, adlî ve ideolojik baskı silâhlarını güçlendirmek;
- "suçlu" ve "suçsuz" arasındaki, "şerefli yurttaş" ve "vahşi terörist" arasındaki ideolojik ayrımı sömürülenlere dayatmak ve kabul ettirmek;
- son olarak sosyal-demokrat barışçılıkla, eylemsizlikle bağlarını koparan proleterleri diğerlerinden yalıtmak, böylece sınıf kardeşlerini de dayanışmadan uzak tutmaya ve muhbirliğe itmek.

Burjuvazinin bu oyunları karşısında şunları belirtmek, öne çıkartmak çok önemlidir…

- Bunlar, bir yandan özel mülkiyete öte yandan dolaşım, çalışma, satmak, satın almak vs. özgürlüklerine ait olan demokratik düzenin bizzat temelleridir, bu düzeni koruyan ve yıldırgan olan yasal kurallardır her şeyden önce!
- Devletin bu anti-terörist kampanyası karşısında verilen her taviz, sermayenin insanlığa karşı yürüttüğü her günkü terörizme yapılan itirazların, karşı çıkışların bastırılıp ezilmesiyle doğrudan işbirliği etmek anlamına gelir!
- Anti-terörizm adına ezilen proleterler de, sınıf kardeşlerimizdir!

Bugün dayanışma, her şeyden önce devlete karşı yürütülen bir mücadele demektir !

İŞE KARŞI İNSANSAL ETKİNLİK

> "*Söz konusu olan işi* [emeği] *özgürleştirmek değil, ama onu ortadan kaldırmaktır.*"
>
> **K. Marx**

İş kelimesi, "insansal etkinlik" yerine kullanılan burjuva bir adlandırmadır

Burjuva toplumun tüm alanları gibi dil de sermaye tarafından belirlenmiştir. Dil asıl olarak egemen sınıfın dili, burjuva dildir. Bunu iletişim kurmada bile kendini gösteren burjuva ideolojinin üstünlüğü olarak tanımlayabiliriz. Burjuva dili, burjuvazinin sınıf hâkimiyetinin sürdürülmesine azamî kolaylığı sunan imlerin yardımıyla yapılan sözsel karşılıklı bir ilişkidir. Böylece egemen iletişim biçimi, sınırlarını geniş ölçüde bize dayatır, kabul ettirir. Yalnızca insanî ilişkilerin yeni bir anlayışı üzerinde temellenebilecek bir dili bugün için, daha bugünden keşfetmek söz konusu olamayacağından, sonuçta sözcüklerin aldatıcılıklarını ortaya çıkartmak ve – kavramların kendilerini tanımlamalarıyla aynı biçimde – onları sürekli olarak yeniden tanımlamak zorundayız.

"İş" sözcüğü, insan bilincini toptan çarpıtmanın kusursuz bir örneğidir. İnsan her zaman yaşamsal etkinliği (yaşam eğer etkinlik değilse, başka ne olabilir ?) yoluyla belirlenmiş, kendini ifade etmiş, kendini anlamış olduğu halde, insanın gerçekleşmesinin yalnızca bu yaşamsal etkinliğin (nesnelerin, fikirlerin vs. yaratılması) gerçekleştirilmesinden geçiyor olmasına karşın… metâ sistemi bu etkinliği "iş" biçimi içine kapatacaktır. Sermaye de bu biçimi, ücretli görünümü altında gezegenimizin hâkim ilişkisi haline getirerek evrenselleştirecektir. Böylece bugün, insanların çok büyük çoğunluğunun yegâne **yaşam** [hayatta kalabilme] imkânı, proletarya için var olmanın tek yolu olduğundan, "iş" biçimi de insanın temel yaşamsal etkinliğine, her şeyin etrafında döndüğü ve tüm dünyayı kapsayan bir etkinliğe dönüşür. İş insanın **asıl** etkinliğine, en önemli etkinliğe dönüşmüş olduğundan, burjuvazi de bize, işin insanın **özü** olduğu masalını anlatır.

Gerçekte insanların çoğunluğu için iş, fiilen etkinliklerinin tamamına dönüşmüş olduğundan, insanî etkinliğin yalnızca çok özel bir biçimini adlandıran "iş" sözcüğü[1], kulaklarımıza "etkinlik" sözcüğünün tastamam eşanlamlısı olarak işte böyle yansır! Bundan dolayı "bir şeyler yapmak", "bir işte çalışmak" anlamına gelir ve "faal olmak" da, "işçi olmak" yani iyi bir verim sağlamak gibi anlaşılır. Burjuva dilinin riyakârlığı ve utanmazlığı, – sanki paranın arkasında artı-değerin (kapitalistlerin zenginleşmesinin tek kaynağı) kendilerinden sökülüp alınmış olanların kolları, teri ve kanı yokmuş gibi, kendiliğinden üreyen erselik bir zenginlik imgesi – "parayı çalıştırmak" gibi ifadelerde doruğuna ulaşır!

O halde "iş"ten söz edildiğinde, bu terimin kullanımının meta üretimi sistemine ayrılmazcasına bağlı olan insansal faaliyetin bir ulamını, iyice belirli bir üretim biçimini tanımlıyor olduğunu anlamak gerekir; insanî etkinliğin insana, yaşamının tezahürüne ve yaşamına dair sahip olduğu bilince **yabancı** bir etkinlik olarak üretimi gibi anlamak gerekir işi; emekçi durumuna **indirgenmiş** insandır bu.

[1] İşin yok edilmesi talebinde bizzat sözcüğün (iş, emek) kendisinin de yok edilmesi talebi vardır, zira almanca "arbeit"ın hint-cermen kökeni olan "orbho" sözcüğü "yoksul", "önemsiz", "öksüz/yetim", "köle" anlamlarına gelir. Fransızca "travail" (iş, çalışma) sözcüğü de lâtince "trabalis"ten, provansal ağızdaki "travar"dan (iş hayvanlarını boyunduruğa vurmak), "entraver"den (bukağılamak) ve aynı şekilde bir işkence aletini belirten lâtince "trepalium"dan türemedir Yine lâtincede "ceza" anlamına gelen "labor" (fransızca "labeur": emek, çaba, zahmetli iş) için de aynısı.

"İş, pratik insan etkinliğinin yabancılaştırılması edimidir."

(K. Marx, "*1844 Elyazmaları*")

İş, yabancılaşma çerçevesindeki insanî etkinliğin ifadesinden, varlık nedeni elinden alınmış ve **dışsallaştırılmış**[1] yaşamın dışavurumunun ifadesinden başka bir şey değildir. Emeğin [işin] yabancılaşmış niteliği, her şeyden önce **yaratılmış** nesne (onu yaratan işçiye ait olmaktan çıkmış olan bu nesne) aracılığıyla ve değişik biçimlerde görünür. İnsansal üretimin sonucunun insanın bir olumlaması ve kendi insanî varlığının bir diğeri tarafından tanınmasının aracı olarak belirlenmiş olması gerektiği halde, iş, insanı ürününe (ona karşı koyan, onu engelleyen ürününe) yabancı kılar. İşçinin yarattığı nesne elinden geri alınmıştır. İş gücünü satmaya zorlanan işçi, yaşamını [varlığını] ürettiği nesneye koyar ve bu yaşam [yaşamının bir parçası olarak ürettiği bu nesne] artık ona ait değildir. Bir proleter için emeğin [işin] dışsallaşması, kendisine tamamen yabancı olan bir metayı üretmek amacıyla iş gücünü satma zorunluluğudur tam da. İşçi, çalışmasının sonucundan [ürününden] hiçbir doyum alamaz. Yarattığı nesnenin onun için doğrudan bir yararı da olsa, o bundan yararlanamaz; yaptığı şey ondan koparılıp alınır… zira bu ürün metâ ekonomisinin yasalarına tâbidir. Klimasız, havalandırmasız 35°C'deki atölyelerde çalışan işçilerin, çalıştıkları firmanın "*bilmem ne marka bir klima cihazınız varsa, yaz sıcakları çalışma gücünüzü zayıflatamaz*" sloganıyla satılan klima cihazlarını da ürettiğini öğrendiklerinde… durumun saçmalığı, bazen, tüm korkunçluğuyla görülür.

Lâkin proleter sadece etkinliğinin nesnesine yabancı kılınmamış, bizzat bu etkinliğine de yabancılaşmıştır. Üretici etkinliği de özgür bir etkinlik olarak kendine ait değildir; iş, işçinin dışında kalandır [dışsal olandır], ama kapitalist sistemde geçim araçlarına sahip olabilmeye izin veren tek etkinlik olduğundan, yaşamak için, sisteme boyun eğmek zorundadır. Yani iş özellikle özgür olmayan bir etkinliktir ve ancak zorla, zoraki yapılabilir.

> *«İşin yabancı niteliği, fizik ya da diğer zorlamalar ortadan kalkar kalkmaz, çalışmadan vebadan kaçar gibi kaçılması olgusunda açıkça görünür.»* (K. Marx, "*1844 Elyazmaları*", "*Yabancılaşmış Emek*" bölümü)

Yani işçi çalışarak kendi varlığını kanıtlamış olmaz, ama kendini yadsımış olur. Tıpkı yaşamını ürettiği nesneye koyması ve onun elinden alınması gibi, varlığını da bu nesnenin üretim etkinliğine terk eder.

---

[1] Ürününün işçiden tümüyle **geri alınmasını,** ürününe göre insanın tamamen **dışlanmışlığını** daha uygun bir biçimde ifade etmemize yarayan ve Camette tarafından yeniden gün ışığına çıkartılmış olan Marx'ın bu temel kavramını (entfremdung), "extraénisation" (dışsallaşma, dışsallaştırma) olarak yeniden kullanıyoruz.

«Böylece, kendine göre haklı bir nedenle Hippolyte {M.S. 170–235 yılları arasında Sardunya'da yaşamış ve İncil'in ilk yorumcularından biri olan bir papaz} *tarafından yaratılmış bu kelimeyi, "entfremdung"u değiştirerek dışsallaşma diye çevirdik. Gerçekte burada bu sözcüğü yabancılaşmayla (aliénation) karşılamak mümkün değil, çünkü bu gerçeği gizlemektir, daha tam olarak yabancılaşmanın geldiği anı perdelemektir. Oysa bu terim insanın kendine, "gemeinwesen"ine yabancı hale geldiğini ve etkinliğinin onu insanî gerçekliğinden hep daha fazla uzaklaştırdığı, bu gerçekliğe hep daha fazla yabancı kıldığı anlamına gelir. Bu, kapitalist toplumun gelişmesinin son derece önemli bir safhasıdır. Bu safha da, sermaye çerçevesinde birbirinden yalıtılmış* {atomize} *ve bağımsız kılınmış toplumsal ilişkilerin, etkinliği onların yaratıcısı olmuş olan insansal varlığa egemen oldukları zamandır. Bu durumda, gerçekliğin tümüyle bir yutturmacası gibi kaçınılmaz bir sonucu olan şeyleştirme elde edilir.»* **Invariance**

Bu not, okumakta olduğunuz metnin yayımlandığı "*Le Communiste*"in aynı sayısında (№ 14, Temmuz 1982) yer alan "*İnsanın İnsansal Topluluğa Yabancılaşması*" başlıklı bir başka makaleye aittir. Soruna ışık tutması bakımından buraya olduğu gibi aktardık.

«O halde eğer emeğin ürünü bir yabancılaşmaysa, üretimin kendisi de oluş halindeki yabancılaşma, etkinliğin geri alınması, geri alınma etkinliği olması gerekir. Emek [iş] *nesnesinin yabancılaşması, bizzat emeğin etkinliği içinde yabancılaşmanın, dışsallaşmanın özetidir yalnızca.»* (K. Marx, a.g.e. aynı bölüm)

Kısaca iş, kapitalist sistemdeki bu üretim eylemi, işçi için isteksizlik olarak etkinliğe, güçsüzlük olarak güce; bu saçma faaliyetin her günkü sekiz saati insanın özüne ve aklına karşıtlığa, aykırılığa ve nesnenin yabancılaşmasının daha bir üst düzeyi olarak kendine yabancılaşmaya dönüşür.

Kendinin yitimi, nesnenin yitimi, **diğerinin de yitimidir**. Yabancılaşmış emek [iş] insanı türüne yabancı kılar.[1] Bireysel yaşamı türsel yaşamdan ayırır. İnsanı hayvandan ayırt eden, doğrudan doğruya yaşamsal etkinliği ile özdeşleşmesidir: "*İnsan bu etkinliktir. O, yaşamsal etkinliğini, bilincinin ve istencinin konusu* [nesnesi] *yapar. Bilinçli yaşamsal bir etkinliğe sahiptir.*" (K. Marx, a.g.e. aynı bölüm) Meta üretimi sisteminde yabancılaşmış emeğe dönüşen insanın yaşamsal etkinliği, işçinin bilinçli yaşamsal etkinliğinden basit bir geçim aracı, var olmanın bir **aracı** yapmak zorunda kaldığı ölçüde, ilişki tersine döner. İnsanların aralarında birbirlerini kabul etmelerinin bir aracı olarak etkin türsel yaşamı olan bu üretim, bu etkinlik, insanın içinde kendini seyredebileceği, kendini tanıyabileceği nesnel bir dünyanın insanı tarafından hazırlanması sıfatıyla bu insanın bir ifadesi olması gerektiği hâlde, yabancılaşmış iş, insanın yaşamsal etkinliğini düpedüz bir zenginlik üretimine indirger; insanın bu etkinliğinden basit bir geçim aracı yaratır. Sermaye egemenliği altında insana hâkim olan iştir, ama tersi değil!

«O hâlde insanın türüne ilişkin sahip olduğu bilinç, türsel yaşamın onun için bir araç durumuna geleceği biçimde bir dışsallaşma [yabancılaşma] *olgusuna dönüşür.»* (K. Marx, a.g.e. aynı bölüm)

İş insanı bizzat kendisine, türsel varlığına ve böylece diğerine yani karşısındaki insana yabancı kılar.

«İnsanın kendi işiyle, emeğinin ürünüyle ve bizzat kendisiyle ilişkisinde doğru olan, diğer insanla olan ilişkisi için olduğu gibi, bu diğerinin çalışmasıyla ve onun emeğinin ürünüyle olan ilişkisi için de doğrudur.

Genel bir biçimde türsel varlığının insana yabancı kılınmış olduğu önermesi, insanın diğerine yabancı kılınmış olması gibi, her ikisinin de insansal öze yabancı kılınmış oldukları anlamına gelir.» (K. Marx, a.g.e. aynı bölüm)

İnsan türünün bu bilinci, türün ve diğerinin bilinci, sermaye altında yok edilmiştir. Sınıf dayanışmasının çeşitli görünümleri, insanın bu cinsil [tür] bilincinin belirtisi ve başlangıcıdır: çıkarlarının topluluğun çıkarlarından geçtiğini anlayan bir insan, ihtiyaç ve isteklerinin memnun edilmesinin kolektif varlığın hazlarından geçtiğini kavrayan insansal bir varlık.

"Zaman her şeydir, insansa bir hiç… olsa olsa zamanın gövdesidir." K. Marx

[1] İnsan olarak anlaşılandan, insan olarak türü {insan türünü} anlamak gerekir; birey-insanın insan türüne ilişkin sahip olacağı bilinçtir bu.

İşin yok edilmesi, proletaryanın kurtuluşu siyasî biçimi altında bulur ifadesini.

İş tarafından yabancılaştırılmış insansal varlığın artık nasıl kendine ait olmadığını gördük. Ama eğer kendine ait değilse, bu durumda bir başkasına ait olmalıdır. Eğer insanî etkinlik işçi için bir sıkıntıya dönüşmüşse, bu zorunlu olarak bir başkasının memnuniyeti demektir. Yabancılaşmış iş yoluyla insan yalnızca üretimi ve ürünüyle yabancı [dışsal] bir ilişki yaratmaz, üstelik üretmeyenin hâkimiyetine (ürünü, üretici etkinliği ve bizzat kendisi üzerindeki bir hâkimiyete) de yol açar.

Eğer hâkim sınıfın çıkarları değilse, insanî etkinliğin yabancılaşmış, dışsallaşmış "iş" biçimi içinde hapsedilmiş olarak kalmasını bugün artık hiçbir şey haklı gösteremez; burjuvazinin egemenliğinden sağladığı kâr, onun kendi bencil çıkarlarından daha ötesini görmesini engelliyor. Dışsallaşmış emekten [işten] insanlığı kurtaracak olan toplumsal sınıf, ancak onun [işin] kötü etkilerine maruz kalan sınıf olabilir; insanın evrensel kurtuluşu proletaryanın kurtuluşuna bağlıdır, zira bu sınıf, içinde **her şeyin** insanın köleleştirilmesi olan bu üretim ilişkisi içinde toplanır, yoğunlaşır.

«*İyi ama alman kurtuluşunun bu olumlu imkânını nerede bulmalı?*

***Cevap** : tüm düzenlerin yok oluşunun bir düzeni olan ; evrensel acılarıyla evrensel nitelik taşıyan bir tabaka olan; kendisine yönelik özel bir haksızlığın yapılmadığı, ama mutlak bir haksızlık yapıldığı için özel bir hak istemeyen; tarihsel bir sıfata değil, ama insanî bir niteliğe uygun olan; bütün sonuçlara karşı tek yanlı bir karşıtlık içinde olmayan, ama devletin biçiminin siyasî ilkeleriyle toptan karşıtlık içinde olan, nihayet bütün diğer tabakalar kurtulmaksızın ve bu yüzden onları kurtarmaksızın kendini de kurtaramayacak olan; tek kelimeyle insanın toptan kaybı ve ancak insanın geri kazanılmasıyla bizzat kendini yeniden keşfedecek bir tabaka olan; sivil* [burjuva] *toplumun bir sınıfı olmaması gereken sivil toplumun bir sınıfının, köklü zincirlere vurulmuş bir sınıfın oluşumunda.* [Sivil] *toplumun bu yok oluşu, özel bir durum* [sınıf] *sıfatıyla proletaryadır.*» (K. Marx, "*Hegel'in Hukuk Felsefesinin Eleştirisine Giriş*")

O halde insanlığı işten kurtarmak ve insanla doğa, insanla insan, bireyle tür, insanın etkinliğiyle bundan duyacağı haz arasındaki uzlaşmaz çelişkileri kesin olarak çözmek tarihsel görevi proletaryaya aittir.

Kahrolsun iş !

Belki bu açındırmanın ardından sendikacıların ve solcuların "çalışma hakkı" ve "iş garantisi" sloganlarının son derece gerici ve hayalci olduklarının daha kolayca farkına varılabilir. Proleterler, kapitalist sistemde işin, ihtiyaçlarını karşılamanın tek aracı olduğunu ve bu anlamda işsiz kalmanın gebermek anlamına geldiğini bilirler. Her gün açlıkla katledilen binlerce insan, bunun kanıtı olarak kabul edilmelidir. Yani işçi tarafından kendisi ve ailesi için beslenme, giyinme vs. imkânı [aracı] olarak bir iş istenmesini anlamak gerekir. Fakat burjuva sistem içinde herkes için iş talep etmek, bunun mümkün olabileceğini proleterlere yutturmaktır, kapitalizmin felâketli niteliğini ve nedeni olduğu hareketin kontrol edilemez olduğunu inkâr etmektir. Komünistler herkes için iş talebinin hayalci olduğunu bilir ve sermaye, refah döneminde bile dünya ölçüsünde tam istihdamı gerçekleştirmeyi beceremiyorsa, tam da bunalım döneminde bu talebi karşılayabilmesinin imkânsızlığı olgusunu bunun açık kanıtı olarak kabul ederler. Bu slogan iş başındaki sistemin ülküselleştirilmiş bir görüşüne tekabül ettiği için gericidir; her ne kadar istihdamı büyütse de, [aslında] yalnızca işsizliği arttıran (yani sıfır istihdam) sermayenin çelişkili doğasını yadsımaktır bu; sermaye diktatörlüğünün doğası,

sefaleti yaratan zenginliktir. Bütün "iktisatçılar" ve işin diğer akıldaneleri [ideologları], bize işin gerekliliğini açıklamaya kalkışacaktırlar, çünkü meta üretimi ile toplumsal zenginliği birbirine karıştırırlar. Bize işi biricik zenginlik kaynağı gibi tanıtmaya kalkışmak, en büyük riyakârlıktır. Biz, işi yabancılaşmış, dışsallaşmış bir etkinlik ve insanın kaybı olarak tanımlıyoruz.

«*Fakat bizzat iktisatçının bilgisi dışında onun kendi kavramları, olduğu haliyle işin – yalnızca mevcut koşullarda değil, ama genel olarak amacının basitçe zenginliği arttırmak olduğu ölçüde – zararlı ve kötü olduğunu gösterirler.*» (K. Marx, "*1844 Elyazmaları*", II. bölüm: "*Ekonomi-Politiğin Bir Eleştiri Taslağı*", alt başlık: "*Ücret*")

Marx, "normal bir iş günü için hakkaniyetli bir ücret" gerici sloganı yerine daha o zaman şu devrimci sloganın yazılmasını istiyordu : "ücretliliği ortadan kaldırmak". Aynı biçimde "herkes için iş" sloganı yerine, komünist programın değişmez sloganı olan "**kahrolsun iş!**" sloganını ileri sürüyoruz.

İş, boş zaman ve komünizm...

«[…] *3. Önceki bütün devrimlerde faaliyet tarzı değişmemiş olarak kalıyordu ve yalnızca bu faaliyetin bir başka dağıtımı, işin başka kişiler arasında yeni bir bölüştürülmesi söz konusuydu; buna karşın komünist devrim önceki faaliyet tarzına karşı yönelmiştir, işi yok eder ve bizzat sınıfları ortadan kaldırarak tüm sınıf egemenliğini de kaldırır.* […]» (K. Marx, "*Alman İdeolojisi*", VI. bölüm)

Komünizm, kapitalist sisteme özgü olan faaliyet tarzını yani özel mülkiyetin özü olan işi yok eder. İşi yok ederek aynı zamanda yabancılaşmış emeğin [işin] zorunlu tamamlayıcısı olarak boş vakitleri [tatil denilen çalışılmayan günleri] de ortadan kaldırır. Boş vakitten işçiye ve proletere iş güçlerini yeniden oluşturmaları için verilen zamanı anlamak gerekir. Tıpkı ücretin işçinin bakımını temsil etmesi gibi, tıpkı ücretin bir motorun pistonlarının iyi işleyişlerini sürekli kılmak amacıyla gerekli olan "yağlama" olarak düşünülebilmesi gibi… boş zamanların da, iş etkinliği esnasında işin neden olduğu gerginlikleri atma gibi bir rolü, bir yararı vardır sadece. İşçi için söz konusu olan, her seferinde daha etkin bir verimliliğe, yeteneklerinin daha da yoğun bir sömürüsüne yönelik olarak yalnızca gücünü, enerjisini yeniden hazırlamak olabileceğinden, boş zamanlar hiç de serbestçe özgürce kullanılabilecek zaman anlamına gelmez. Proleter için boş zaman, pazartesi sabahı formda olarak işinin başında bulunma gerekliliği tarafından zorla kabul ettirilmiş olandır. İşi adına insan, yaşamsal etkinliğin gerçek anlamını artık bilmez ve – zamanının, "serbest" denilen faaliyetinin bu safhasının "çalışma" [iş] safhasıyla çelişkiye girmeyeceği bir biçimde – "yitirilmiş" saatleri boyunca sadece yabancılaşmış emeğin [işin] bir "ayna" etkinliğini üretecektir [yansıtacaktır]; dışsallaşmış bir faaliyete ancak dışsallaşmış bir faaliyetsizlik uygun düşer, dışsallaşmış işe de dışsallaşmış boş vakitler. Sermaye iş zamanıyla boş zamanı birbirinin karşısına koyar; tamamen birbirlerinin tamamlayıcıları haline getirerek bu iki etkinliği birbirinden ayırır. Bu ayırma daha okul döneminde hazırlanır: "Ders çalışmak, öğrenmek için burdasınız; eğlenmek için burdasınız… ama asla ikisini aynı zamanda yapmayın!" Ne var ki insanî etkinlik bir bütündür. Bu anlamda komünist toplumun, – burjuva sistemin "olumlu" kutbunun ülküselleştirilmesi olan – herhangi bir boş vakitler toplumuyla alâkası yoktur. Komünizm, iş vakti/boş vakit ayırmasının karşısına, etkinliğin haz, hazzın da yaşamsal etkinlik olması olgusunu koyar.

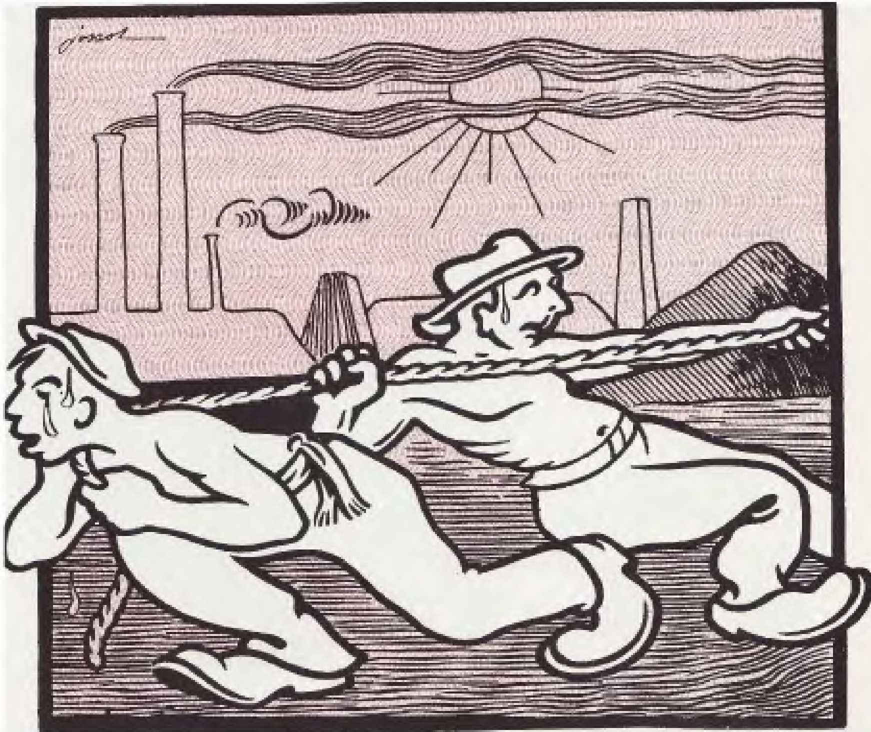
«[…] *Etkinlik ve haz, kaynaklandıkları tür bakımından olduğu kadar, içerikleri bakımından da toplumsaldırlar; toplumsal etkinlik ve toplumsal hazdırlar.* […]» (K. Marx, "*1844 Elyazmaları*", "*Komünizm ve Özel Mülkiyet*" bölümü, 3. açıklama)

İlkel komünizmde çalışma ve oyunu belirten aynı kelimeydi. Komünizm de aynı biçimde çalışmayla boş zamanlar, üretimle çıraklık dönemi vs. arasındaki karşıtlıkları ortadan kaldıracaktır. Bu betimleme hiç de düşsel bir kehanetin, geleceğin ülküselleştirilmiş bir saplantısının sonucu değildir, ama tam da dünyanın ve tarihin aynı olan hareketinin sonucudur. Bu hareket hiç bir bakımdan raslantının bir meyvesi değildir, ama komünizmin gerekliliğini, imkânını eskisinden daha çok güncel kılan üretici güçlerin olağanüstü gelişmesidir.

Dışsallaşmış insan etkinliği sıfatıyla işin ortadan kaldırılması, komünist programın temel noktalarından biridir ve tüm sınıfları yadsımak amacıyla hakim sınıf olarak kendini dayatacak olan proletarya, bu insanî çalışmayı tamamlayacaktır. Haftada kırk saat çalışmanın, sabahları yataktan kalkma işkencelerinin, kaygı dolu iş aramaların, işten çıkartan kapitalistlerin kibar tükürüklerinin, toplu taşıma araçlarında ayakta ve sıkış tepiş biten gün sonlarının, boş saatlerin alıklaştırıcı aylaklıklarının, cehennemî çalışma tempolarının, iş cinayetlerinin, özel mülkiyetin karşısına… insansal etkinliğin gelişme alanı olarak topluluk için zamanı özgürce kullanmayı garanti eden komünist toplum belirlememizi, işin olmadığı bir toplumu, bilgimizi ve gücümüzü koyuyoruz.

«*Emekçilerin törebilmezliklerinin bir başka kaynağı da, iş azabına mahkûm edilmiş olmalarıdır. Eğer özgür üretici etkinlik bildiğimiz en büyük hazsa, zorunlu çalışma da en dayanılmaz, en alçaltıcı işkencedir. Sabahtan akşama kadar sizi iğrendiren bir şeyleri yapmak zorunda olmaktan daha korkunç bir şey yoktur. Ve bir işçi insanca duygulara sahip olduğu ölçüde işinden nefret etmek zorundadır, zira içinde bulunduğu zorlamayı ve bu işin kendisi için oluşturduğu yararsızlığı hisseder, sezer.*» (F. Engels, "*İngiltere'de Emekçi Sınıfın Durumu*")

*

İŞ

ÖZGÜRLÜKTÜR

!!!

"Açlık isyanları", proletaryanın mücadelesidir!

İnsanî gereksinimlerle sermayenin yani kârın ihtiyaçları arasındaki çelişki, durmadan daha açık biçimde çıkıyor ortaya dünyanın her tarafında. Borsalarla pazarların ölümcül ve felâketli dolapları, yapısal düzenleme plânlarının caniyane ve hayâsız programları, sınıfımız için günlük ve genelleşmiş daha yoğun bir sefalet, daha çok yoksunluk, daha fazla sıkıntı ve bunalım demektir her zaman. Sermayenin çöküşü hızlanıyor ve her seferinde hesabı ödeyen de sınıfımız oluyor!

Sermaye bizleri çalışmaya zorlamak için elimizde avucumuzda ne var ne yok alıyor…
Emek gücümüze ihtiyacı kalmadığında da… bizleri ölüme terk ediyor.
Sermaye öldürüyor ve sunabileceği başka bir şey de yok.

Ama proletarya, yaşam koşullarına, hayatta kalabilme çabalarına karşı yapılan ve giderek sertleşen sayısız saldırıları artık ebediyen sineye çekemez. Şu son haftalarda, sınıfımız, dünyanın on kadar ülkesinde açlıktan ölmemek için yiyecek maddelerine el koyarak sokaklara indi.

Bu insanî tepki karşısında sosyal-demokrasi, "çözüm getirmeyen, çıkışsız" talanlardan ve ayaklanmalardan yakınıyor. Gezegeni savunmak adına bizlere kemer sıkmayı, fedakârlığı ve boyun eğmeyi öğütlüyor. "Düzenin" falan ya da filân "kötü etkisini" kınayarak, "küresel aşırı nüfus" yalanını göndere çekerek… kapitalist barbarlığı ve kârı düzenlemek için düşünülen hesaplı reform zırvalıklarını ısıtıp ısıtıp önümüze sürüyor.

Proleterler, dünyanın her tarafında "satın alma gücü"ne karşı genelleşmiş bir saldırıyla sıkıştırılıp aşağılanıyor. Ama yine de şu "daha az kötü"ye rıza gösterme ve yazgıya boyun eğme sosyal-demokrat tavrı, bugün bile üstünlüğünü sürdürüyor: daha beteri, hep daha uzaklardaki başka yerler içindir, başkaları içindir her zaman, "üçüncü dünya"daki o "en yoksullar", "en çok sömürülenler" içindir diye düşünülür vs…

Seçimlere katılan, oy sandığı denilen çöplükleri kurcalayıp içindekileri sayıp tasnif eden şu uysal yurttaşların, şu yararlı salakların o vazgeçilmez destekleri, televizyonları önünde çürüyüp kalmış seyircilerin seçimsel ya da sportif iki maç arasında "şiddet ve dünyadaki açlık" karşısında ola ki dökecekleri iki damla gözyaşı sayesinde… burjuvazi de rahat rahat sınıfımızın mücadelelerini yalıtabilecek ve herhangi bir cezalandırmadan korkmaksızın **en yaşamsal ihtiyaçlarının mücadelesi içindeki sınıf kardeşlerimizi** katlederek toplumsal barışını yeniden kurabilecektir.

Ya açlıktan gebermek ya da mücadele etmek… proletarya için başka seçenek yok!
Mücadele içindeki sınıf kardeşlerimizi destekleyelim,
her yerde sömürüye karşı savaşalım!
Açlık isyanları, banliyö isyanları… bu mücadeleler bizim mücadelelerimiz!
Düşmanımız her yerde aynı!

DÜZEN BOZUK MU? NE ÂLÂ, GEBERSİN GİTSİN ÖYLEYSE!

Enternasyonalist Komünistler Birliği (Nisan 2008)

e-mail: info@gci-icg.org
İnternet'teki yayınlarımız için: www.gci-icg.org

(Yoldaşlar, bu bildiri mücadele içindeki sınıfımızın bir ifadesidir; onu çoğaltın ve dağıtın.)

SANMAYIN Kİ YUNANİSTAN ÖYLE ÇOK UZAK BİZDEN…

Yunanistan'da normal yaşamın alt üst olması, neredeyse iki hafta oluyor.

Henüz 15'indeki bir gence polis tarafından sıkılan bir kurşun, bu ülkedeki uyuşuk ve mütevekkil günlük yaşamı durduracak güçteydi… Emekçiler işyerlerini terk etti; gençler liseleri işgal edip oralarda kamp kurdu; belediye binaları semt sakinlerince işgal edildi; sokaklara ve meydanlara barikatlar kurulup ulaşıma kapatıldı ve buralarda izinsiz büyük eğlentiler tertiplendi.

Kendiliğinden ortaya çıkıveren devasa kortejler, her çevreden insanı bir araya getiriyor; yerel radyolar kuşatılmaya başlanır, televizyon kanallarının yayınları kesilir. İnsanlar sokaklarda, her yanda giderek artan biçimde halk komitelerinde siyasî olarak örgütleniyor. Ülkenin bütün büyük kentlerinde bankalar, adliye binaları, karakollar kuşatılır ve talan edilir.

Bütün bu olaylar, ölçüsüz bir öfkenin ve biriken tiksintinin sonucu olarak görülebilir, ama bu olaylarda özellikle… **yeniden yaşamaya başlama olanağı görülmelidir.** Durmadan fısıldanan, söylenen, bas bas bağırılan şu… **artık normale geri dönüş yok!**

Hükümet, bu olaylara tepki olarak, giderek yayılmakta olan hareketi şiddetle ezmek için asayiş güçlerini göstericilerin üzerine salarak insanları sükûnete çağırıyor. Polis önüne geleni gazlayıp hedef gözetmeksizin ateş ediyor; çevik kuvvetler göstericileri coplayıp dağıtmaya çalışıyor. Uygulanan bu baskılar pek çok göstericinin yaralanmasına yol açtı ve çok sayıda insan tutuklandı (400'den fazla insan gözaltında).

Hareket çok geniş… herkesi ilgilendiriyor, gece ve gündüz kesintisiz biçimde sürüyor, bütün kesimlere ve bütün ortamlara yayılıyor. Dünya çapında gerçekleştirilen yüzlerce toplantı ve dayanışma eylemi (Buenos Aires'te, Berlin ve Catania'da yunan konsolosluklarının işgali; Strasbourg, New York ve Melbourne'da toplantılar; Paris'te, Roma'da ve İstanbul'da yunan elçiliklerine atılan boya bombaları; Brüksel, Bordeaux, Moskova ve başka yerlerde yakılan polis otoları vs.) olmasaydı, bu isyan yunan sınırlarına takılıp kalabilecekti.

Haksız da değiller… zira küreselleşmiş olan düpedüz yoksulluk.

Avrupa'nın [ve Dünya'nın] dört bir yanında devletler cinayet üstüne cinayet işlemekte…

~ hapishanelerde, nezarethanelerde, aynasız minibüslerinde yeniden ortaya çıkan "intiharlar";

~ takibe alınmış, kamplara tıkılmış, daha sonra da kendilerini genellikle hapishanenin ya da ölümün beklediği ülkelerine zorla geri gönderilmiş binlerce, milyonlarca göçmen;

~ adlî kurumların gözünde giderek daha fazla terörizmle eş tutulan dayanışmalar;

~ hâlâ bir "ekmek kapısı" [işi] olan "şanslılar", giderek kaygı verici görünen bir geleceği "güvenceye almak" için sabahtan akşama yorgun argın koşuştururken, verimlilik [kârlılık] adına işten çıkartılmış pek çok işçi ve çalışan;

~ Afrika'daki yeni sömürgecilikten ve Afganistan'ın askerî işgalinden söz etmek bile gerekmez.

Öfkemizin ancak adlî kurumların, sendikaların ve partilerin bize dayatmak istedikleri çerçeve içinde anlamlı olabileceğine inandırılmak isteniyoruz. Oysa tersine, bir toplumsal hareket, her zaman kayıpla çıkacağı basit görüşmelerden çıkıyorsa eğer, ulaşabileceği bütün yoğunluğa rağmen verili durumu değiştiremediği gayet açık görüldü.

Yunanistan'daki bugünkü bu isyan, geleneksel anlaşmazlıkların, itirazların sınırlarını aştı. Partiler ve sendikalar, gelişen olaylar tarafından tamamıyla aşılmış durumdalar aslında. **Bu olaylara katılan kadınlar ve erkekler, hiç kimseye sorup danışmaksızın yaşamlarını yeniden ellerine aldılar.**

Atina Politeknik Yüksek Okulu'nu işgal edenler, 13 Aralık'ta 20 Aralık cumartesi günü direniş ve dayanışma eylemlerinin düzenlenmesi için bir çağrı yayınlar:

«*Bugün (12 Aralık cuma) Atina Politeknik Yüksek Okulu işgal konseyi, Avrupa'da ve dünyada devlet uşaklarına karşı mücadele etmek zorunda olan göçmenleri ve herkesi, bugüne kadar katledilmiş bütün gençlerin anısına direniş eylemleri düzenlemeye çağırma kararı almıştır. Katledilmiş gençlerden söz ederken Carlo Giuliani'yi, Fransa banliyölerinde öldürülen gençleri, Alexandros Grigopoulos'u ve gezegenimizin dört bir yanında katledilmiş çok sayıdaki diğer gençleri düşünüyoruz. Yaşamlarımız, devletlerin ve onların malı değil! Katledilmiş kardeşlerimizin ve bacılarımızın, bu dost ve yoldaşların anısı, mücadelelerimiz sayesinde her zaman canlı kalacaktır. Bu kardeşlerimizi, bu bacılarımızı unutmayacağız ve katillerini de affetmeyeceğiz! Dünyanın olabildiğince çok köşe, bucağında eşgüdümlü direniş eylemlerinin ortak bir günü için bu mesajı lütfen başka dilleri çevirin ve başkalarına ulaşmasını sağlayın.*»

İspanyolca

İngilizce

Kürtçe

Dergimizin daha birçok başka dilde, örneğin arapça, fransızca, macarca, almanca, çekçe vs. yayınları mevcuttur.

Programatik yaklaşımlarımızı derinlemesine öğrenmek istiyorsanız, dergilerimize abone olmanızı öneririz:

Communisme (fransızca), *Communism* (ingilizce), *Communismo* (ispanyolca), *Kommunismus* (almanca)…

5 sayı için 20 € / 20 $

Ayrıca "*Programatik Yönelim Tezleri*"mizi de değişik dillerde (fransızca, ispanyolca, ingilizce, arapça vs.) bir kitapçık hâlinde yayımlamış bulunuyoruz…

fiyatı: 4 € / 4 $.

YIKILSIN DEMOKRASİ ZİNDANLARI !

Yıkılmış bir hapishaneden daha güzel ne olabilir?!

ÜCRETLİ EMEĞİN ORTADAN KALDIRILMASI İÇİN PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜ

«Bilinçli bir varlık olarak, bir Parti sıfatıyla var olan komünist hareket, uzun tarihî mücadelesinde, **ücretli emeğin ortadan kaldırılmasıyla proletarya diktatörlüğü** arasındaki ayrılmaz birliği her zaman daha açıkça ortaya koyarak kendisini karşı-devrimin bütün güçlerinden ve ideolojilerinden ayırdı. Kapitalist üretim ilişkilerinin yıkılıp ortadan kaldırılması, sınıf hâkimiyetini zorla kabul ettirmek üzere dünya proleter devletinin, dünya proletaryasının devletinin yani proletaryanın örgütlü ve merkezî gücünün zorba eyleminin (değer yasasına karşı olan insanî ihtiyaçların zorbalığının) sonucu olacaktır kaçınılmaz bir biçimde. Bu devlet ne özgürdür ne de halkçı, zira farklı sınıfları birleştirmez ne de halkın "değişik" tabakalarını. Bu devlet, Parti olarak örgütlenmiş proletaryadır özellikle. Ve o, özgürlük davası temelinde kurulmaz, ama bütün gerici güçleri devrimci terörle ezme gerekliliği temelinde kurulur. Genel olarak otorite karşıtlığı adına devletin zorunluluğunu tümden yadsıyan veya geçiş devletinden "özgür", "halkçı", "demokratik" bir devlet ya da proleter olmayan güçlerin de katılacakları bir devlet yaratacaklarını iddia eden çeşitli akımlar, proleterler arasında kavram kargaşalığı yaymaya katılmakla kalmazlar yalnızca, üstelik nesnel olarak karşı-devrime hizmet etmiş olurlar.»

"*Programatik Yönelim Tezleri*"; Tez № 44